

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, február 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Öt perc.
- Az Aradi Ipar- és Népbank közgyűlése.
- Ujabb gőztéglagyár Aradon.
- Eredménytelen árlejtés az aradi munkásházakra.
- Fordulat előtt
- Aradi urleányok halászcserdjája.
- Bál a soborsáni Kaszinóban.
- Bánffy Miklós gróf tervel.
- Kulisszatitkok.

Lukács Bécsben.

Arad, február 12.

Lukács László, a pénzügyminiszter maga se tehet róla, hogy az ő nevének említésére és különösen az ő bécsi utazásainak hírére egyszerre friss lobogással élednek az ellenzéki remények; pártköreikben a kormánybuktatás mámorát érzik előre és egyszerre választójogos színben látszik a világ. A pénzügyminiszter újra meg újra kijelentette, hogy a kormányval és programjával szolidáris, hogy azok a tárgyalások, amelyeket homo régius korában Justh Gyulával, mint az időben a legnagyobb parlamenti párt vezetőjével folytatott, folytatás nélküli epizódok voltak, amelyek semminő hagyományt nem rónak rá; de aki akar, a délibábnan is palotát láthat és beléringathatja magát a boldogság hangulatába is.

Vasárnap a miniszterelnök Lukács Lászlót Bécsbe hívta, — és erre rögtön készen állottak az egyébkor is

előrakott politikai kombinációk: a miniszterelnök bukásáról, Lukács-kabinettről, a Justh-párt csöndes kooperációjáról és végül a választójog-védő junktimról. Komoly figyelők a pénzügyminiszter bécsi utját ilyen természetűnek már azért se hitték, mert a hivatalos kommunikék is jelentették előzően, hogy a király Khuen-Héderváry előterjesztéseit elfogadta és teljes bizalmával honorálta, — ami tehát egyáltalában nem jár közel új kormányelnök deignálásának gondolatával.

Lukács László vissza is jött Budapestre, anélkül, hogy a kormányalakításra hívó királyi megbízás a zsebében lett volna, Khuen-Héderváry pedig még mint miniszterelnök utazott el Bécsből. Lukács Lászlót a miniszterelnök azért hívatta az osztrák fővárosba, hogy vele azokban a kérdésekben, amelyek a király előtti audienciák és az osztrák miniszterelnökkel folytatott tárgyalások anyagát alkották, behatóan és közvetlenül tanácskozzék. Ez tehát, ha már a valósággal kapcsolatban erről beszélünk, a kabinet két tagjának teljes együttgondolkodását illusztrálja, s legkevésbé ad okot arra, hogy az egyik előtérbe jutásával a másik bukására, vagy távozására lehessen következtetni.

A bécsi audienciák után, ma is homályban van a magyar politika. Talán sohase volt ezen a mezőn oly

nehéz a jövődőlgetés, mint most. Egyedüli megoldásnak a házfelosztás képzelhető el, és nincs kizárva, hogy a miniszterelnök, aki a korona teljes bizalmát élvezi, az ehhez való felhatalmazást meg is kapta. De hogy szükség lesz-e rá, vagy pedig, az utolsó pillanatban más módja is kínálkozik a parlamenti béke megteremtésének: — ma még megfejthetetlen talány.

Akik azonban a vidéken, tehát azokban a tömegekben, amelyek házfelosztások után, a választások alkalmával a legnagyobb súlylyal szoktak dönteni a nemzet ítélete elé jutott kérdések fölött, — akik itt a közhangulatot ezekben a napokban megfigyelték, olyan közömbösséget tapasztalhattak a valóságban keringő kérdések iránt, mint talán sohase. Azok a problémák, amelyeket Apponyi Albert a véderőreform kérdésébe aggatott és amelyek miatt megszakították a parlament tanácskozásait, s amelyek miatt az osztrák és közös miniszterekkel meddő tárgyalások folynak, itt a közvéleményt hidegen hagyják. Legfőleg abban érintik rosszul: hogy amikor már le volt cövekelve az elv, hogy közgazdasági és szociális problémákkal kell a parlamentnek foglalkozni, a kenyér, a kultúra, a társadalmi fejlődés és béke dolgaival: — akkor újból és újból a katonai kérdések kerülnek előtérbe és Apponyi Albert, a nemzetiszinü kardbojt szerzője ismét

Elérhetetlen vágyak.

Irta: G. Miklósy Ilona.

Három asszony beszélget. Épen most végezték be a teázást és a fehérkeztűs inas halk, előkelő mozdulatokkal szabadítja meg az asszonyokat a kis zsur-asztalkák kényelmetlenségétől. A szomszéd szobában kártyáznak a férjek. Igen vigan vannak. Harsány nevetésük és vitatkozásuk zaja bántóan zavarja a bizalmas tereferélést. Már mindenről beszéltek, amiről asszonyok csak beszélhetnek egymással, ha kettőnél többen vannak. Az idő későre járt, a társalgás lanyhult és az elfogyasztott tea és szendvics mennyisége döntő hatással van a temperamentumok élénkségére. Tulságosan sokat beszélnek a — férjeikről, sőt hosszabb hallgatás után még az időjárás kérdése is szőnyegre kerül.

Szerencsére az egyik asszony hirtelen föl-sikoltott, mintha életének legjobb cselekedetét mulasztotta volna el:

— Jé! Hiszen még nem is mondtam el nektek. No, de ilyen csacsiságot! Ma délben, a Váci-utcában Radáknét láttam. És tudjátok-e, mi volt rajta?

A másik kettő, mintha galvanikus ütést kapott volna, fölegyenesedett a puha szőllők kényelméből, a hol mint valami kényes, fehér macskák beieásták magukat a selyem- és himsett párnák tömegébe. Csillogó szemmel egyszerre kiáltották:

- Uj ruha... megint?!
- Uj kalap... ismét?!

Az első diadallal nevetett.

— Nem, gyermekeim! Sem új ruha, sem új plöröz, hanem új — boá! És tudjátok-e, milyen prémből?

Coboly? Hód? Silszkin vagy kék róka? — kiáltotta megint bájos összevisszaságban a másik két asszony.

Az első csak nevetett kitoró vidámsággal és a jól értesült haditudósító büszkeségével.

— Megint nem találtatok el. Se coboly, se hód, kék róka meg épen nem, hiszen tavaly volt neki. Persze olyanfajta, amilyet a Rákóczi uton árulnak karácsonyi ökkásióban és ugy céduláznak ki: „Kék róka — ötven korona, közönséges hszai róka — száz korona.” Festett, ócska lim-lom. Nem. Nem a tavalyi szemfényvesztő, hazug rongy lógott a nyakán, hanem egy óriás, csaknem földet seprő, hékéher — jegesmedve! Ugy festett vele, mintha egyenesen északsarki expedicióból érkezett volna, mert a muffja is akkoravolt, mint egy nagyobb-fajta medveboc. Természetesen szintén az ártatlanság ragyogó hószinében tündökölvé.

A másik asszony hangos, éles kacgásra fakadt. — Radákné fehér boában? — fuldokolva görcsös jókedvében. — egy asszony, akinek tavaly ment férjhez a leánya, aki nemsokára másodszor is nagymama lesz és a ki a legenyhébb időszámítással legalább is — negyvenkét esztendőse...

— Negyvenöt! — helyesbitett ellentmondást nem tűrő hangon az első menyecske.

— Honnan tudod ilyen biztosan? — kérdezte mohón az előbb beszélő.

— Oly gyakran ismételteti szegény Radákné, — szólt finom mosolylyal — „majd ha negyven éves leszek!” biztos, hogy testvérek között is megvan már — negyvenöt esztendőse.

— És fehér boát, meg muffot vesz magának, mint egy tizenhat esztendőse leánya, vagy egy vénülni kezdő — primadonna. Hallatlan! Vannak asszonyok, akik egyenesen arra születtek, hogy neveltség tárgyául szolgáljanak embertársaiknak. Ma pedig ilyen fehér boácskával és muffedával kompromittálja az — unokáját. Vagy talán a kis unoka számára vásárolta bölcse előrelátással, — fejezte be gyilkos maliciával nyájas kritikáját a másik, szapora szavu barátóné.

A harmadik nő nem hangolódott a méltatlankodók duettjéhez. Hirtelen elcsöndesedett. Nagyon komoly lett az arca s valami mély bánat és szomorúság árnyékolta be máskor derés barna szemét. Csak akkor szólalt meg, mikor a másik kettő valósággal kitombolta magát a csufolódás és a kárörvendő méltatlankodás mámorában. Akkor is csak két szót mondott. Csöndeseo, alig hallható sóhajjal, mintha szelid fuvallatra egy virágszirom perdül le a földre:

— Szegény asszonyt!
— Ugyan miért sajnálok azt a neveltséges teremtetést? — sengte meglepetten a barátóné kórusa.

— Sajnálom, mert mi marad neki ezután, ha est az utolsó, ezt az „elérhetetlen vágyát” is teljesítette.

— Na hallod, lelkem! — nevettek az asszonyok — csak nem ez a rongyos fehér

lyan ügyek miatt áll a parlament útja elé, amelyek talán fontosak, de melyeknél sürgősebb és fontosabb érdeke ezerszám. van ennek az országnak. A legmerészebb tulzással se állíthatni, hogy ezeknek a kérdéseknek bolygatásával, a sérelemkutatással a nemzeti közvéleményt tolmácsolják volna. A nemzet közvéleménye már egyszer megnyilatkozott és ha kellene fog, újból megmondja a maga nézetét: *munkát, hasznos, komoly munkát a parlamentben!*

Az Aradi Ipar- és Népbank közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Az Aradi Ipar és Népbank vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta rendes évi közgyűlését a részvényeseknek élénk érdeklődése mellett. A közgyűlésen az intézet igazgatósága rámutatott arra, hogy az esztendő tevékenységének eredménye, a tiszta nyereség ezuttal sem maradt mögötte az előző éviéknél, azonban a tőkeemelés köteletségévé teszi az igazgatóságnak, hogy a tartalékalapokat is jobban dotálja. A közgyűlés egyetlen ellenkező vélemény elhangzása után egyhangulag fogadta el az igazgatóság erre vonatkozó javaslatát.

A jelentés most is megmutatta, hogy az intézetet nagy körültekintéssel, ambícióval és ritka hozzáértéssel vezetik.

A közgyűlést, amely előtt 229 részvényes 4249 részvényt tett le az intézet pénztáránál Szalay Károly elnök nyitotta meg, aki első sorban arról tett jelentést, hogy a közgyűlés határozatképes, amennyiben 52 részvényes 1459 részvényt 927 szavazatot képvisel. A jegyzőkönyv vezetésére Szalay Károly drt, hitelesítésére Szathmáry Mihályt és Embay Ivánt kérte fel. Ezután Magyar Ferenc volt igazgatóválasztmányi tagot parentálta el az elnök. Az igazgatósági jelentés felolvasását megelőzőleg külön is megemlékezett arról, hogy az intézet múlt évi forgalma az előző évihez képest növekedett, körülbelül

százmillió koronával, de megerősödtek az Ipar- és Népbank tőkái is, amelyek a tőkeemelés után hét millió koronánál többre növekedtek. A tiszta nyereség, amely szintén több a múlt évinél, lehetővé tenné, hogy ezuttal is az eddigi 40 korona osztalékot fizesse. Azonban az intézet igazgatósága az igazgató választmány-nal egyetértve és a felügyelőbizottság meghallgatása után öt koronával kevesebb osztalékot, vagyis részvényenkint 35 koronát hoz javaslatba. A nyereségből ugyanis az intézet jövő fejlődésének és további előrehaladásának érdekében nagyobb összeggel dotálják ezuttal a tartalékalapot. Ezzel nemcsak a tartaléktőkék gyarapodnak, hanem a részvények belértéke is növekszik. Különben az Ipar és Népbank részvényeinek 35 koronában megállapított osztaléka százalékokban kifejezve még mindig nagyobb, mint más aradi pénzintézeteké.

Habs Béla vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság jelentését, amely fontosabb részeiben ezeket tartalmazza:

Az elmúlt év nagyjelentőségű volt intézetünkre nézve, amennyiben üzletágaink álladékaiknak nagyarányú emelkedése által indítva az 1911. augusztus 10 iki rendkívüli határozata értelmében, intézetünk részvénytőkéjét 5.250.000.— koronára feleltük. Intézetünk az elmúlt évben is minden tekintetben kedvező eredményt ért el a üzletágaink további lényeges fejlődéséről számolhatunk be. Pénzváltóüzletünk, békésmegyei fiókjaink és a békéscsabai termény- és áruaktár részvénytársaság a lefolyt évben erős fejlődésről tesznek tanúbizonyosságot és oly eredményt érték el, melyek az eddigi években mutatkozó nyereségeket jóval túlhaladják. Alapításunk, az aradi termény és áruaktár részvénytársaság az elmúlt évben kezdte meg működését s ezen idő alatt szerzett tapasztalataink alapján méltán remélhetjük, hogy ezen biztos alapon nyugvó, életképes vállalat nagyban fog hozzájárulni intézetünk további fejlődéséhez. Az intézet összforgalma 1911. évben 437.785.381 69 korona volt.

Mérlegünk 1911. évi nyeresége az új kibocsátású részvények után fizetendő 5 százalékos kamatok levonása után K. 396.101.83, mely összegből levonandó az alapszabályok 139. §-a értelmében 3.500.000.— K. részvénytőke 5 százalékos kamata K. 175.000.—, marad K. 221 ezer 101.83. Ezen összegből fordítandó 1 százalék a hitelegyleti tartalékra K. 2.211.01, 12 százalék az igazgatóság jutalékára K. 26.532 12, 2 százalék a vezérigazgató jutalékára K. 4 ezer 422.02 fordítassék az ált tartalékalapra K. 10 ezer K. 43.165.15,

marad K. 177 936.68, melyhez hozzáadva az 1910. évi nyereség áthozatol K. 5.113.65, összesen K. 183.050.33, azon összeg, mely a t. Közgyűlés rendelkezésére áll. Indítványozzuk, hogy ezen összegből részvényenkint 20 korona kamaton kívül, felülosztalékul 15 kor., vagyis K. 131.250.— osztassák fel olyképen, hogy f. évi február hó 12-től, vagyis részvényenkint 41. számú szelvénye Aradon, az intézet főpénztáránál, Békéscsabán a fiókintézetnél, Budapesten a Pesti Magyar első takarékpénztár egyesületnél és a Magyar pénzügyintézetek központi hitelbankjánál 35 koronával beváltassanak. A fennmaradó K. 51.800.33 összegből fordítassék a tisztviselői nyugdíj-alapra K. 5.000.—, a felügyelő bizottság díjazására K. 3200.—, a tisztviselők jutalmazására K. 6.500.—, jótékonycélokra K. 1.500.—, K. 16.200.—, míg a fennmaradó K. 35.600.33 új számlán az 1912. évre átvitessék.

A vezérigazgató a felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után a részvényesek helyeslése közben e jelentések tudomásul vételét kérte. Utána Koren Pál békéscsabai lelkész szólalt fel és kifogásolta, hogy az idén az eddigi 40 korona helyett 35 korona osztalékot fizetnek.

A felszólalásra Habs Béla vezérigazgató nyomban válaszolt és első sorban sajnálatát fejezte ki, hogy Koren nem várta be a felvilágosításokat, hanem eltávozott. Az igazgatóság az intézet jól felfogott érdekében állapította meg a 35 koronás osztalékot. Néhány év alatt kétszer élt át az ország súlyos gazdasági válságot és a külpolitikai viszonyokban várható változások szükségessé teszik, hogy az intézet erős és biztos tartalékalapokkal rendelkezve várja az esetleges válságos pénzügyi konstelációkat. Az igazgatóság javasolhatott volna ezuttal is 40 korona osztalékot és dotálhatta volna megfelelően a tartalékalapot is, de ebben az esetben indokolatlanul emelnie kellett volna a kamatlábat és azt hiszi, hogy az igazgatóság akkor járt el helyesen, amikor a részvényesek érdekeinek megvédésén kívül az intézet ügyfeleire sem hárt át terheket.

Tagányi Sándor dr. szintén az igazgatóság javaslatát mellett szólalt föl és azt állapította meg, hogy az új 550 koronával kibocsátott részvények is 6 3/4% kamatot hoznak 35 korona osztalékkal.

Bódy Bódog pedig az intézet igazgatóságá-

boa, meg muff volt a Radákné „elérhetetlen vágya!”

— Miért ne, — mondta szelíden a harmadik. — Miért ne kívánhatta Radákné hosszú évek során át kint épédéssel és forró vágygyal ezt a „rongyos” fehér boát. Hát nem tudjátok, hogy minden ember hordoz a szíve mélyén egy „elérhetetlen vágyat.” Még halála óráján is csak erre gondolva. Erre az egyetlen, erre a soha nem teljesedő, forrón kívánt „vágy”-ra, amely Radáknénál — biztosan tudom — egy fehér jegesmedve boa volt. És a szerencsétlen elérte nagyvenőt éves korában azt, amire tizenhat éves kora óta áhitozik. És ezzel megfosztotta magát egy gyönyörű álomtól. Egy forró vágytól. Egy gyönyörű és mégis édes epedéstől... A nagyanyám kilenven éves korában halt meg, mint mondani szokták: szellemi tulajdonságának teljes frissességében. És haldokolva mindig egy rózsaszín ruhát emlegetett. Azt a drága, forrón óhajtott ruhát, amelyet soha se viselt, mert — soha sem volt rózsaszín ruhája. És kilenven éves korában olyan lány, édes epedéssel telt arvonásokkal, halt meg, mint egy fiatal menyasszony, aki az első szűzies csókra várakozik. Pedig csak egy soha sem viselt, de mindig forró vágygyal kívánt — rózsaszín ruhára gondolt.

Az asszonyok hirtelen elhallgattak és lemerültek a legrejtélyesebb, legviharosabb tenger mélyébe, a hová idegen buvár — viselje bár a világ legbiztosabban fölszerelt éresisakját — ne merészkedjék soha: a tulajdon asszonyi szívük rejtelmes tengerébe... És valamennyinek csakhamar könnyes lett a szeme, mély sóhajtól nehéz a szíve és halvány az arca.

— Ezelőtt hat esztendővel Nizzába vitt az uram nászutra, — törté meg a csendet mezt a harmadik. Ott láttam egy orosz asszonyt. Tüdőbeteg volt ő is, mint a Maupassant orosz grófnője. Már járni sem tudott szegény. Tolókosin tolták és az ölében mindig volt egy bokréta, kábitóan illatos, szinompás virág. A keblén meg, az eszovadt, szegény kis keblén, vastag a anyláncon egy bizánci madonna képmását viselte. A moszkvai csodátevő szűz briliánsokkal, drága rubinokkal kirakott medszillonját. Fiatal asszony voltam, szerettem az uramat és mégis olyan forró kívánsággal óhajtottam magamnak egy épen olyan madonnát, mint még soha semmit a világon! Szinte betegem lettem a nagy vágyatozásnak. De az uramnak nem szóltam róla. Nem tudom miért, de nem szóltam. Pedig még akkor szólhattam volna. A nászuton még inkább udvarlónk a férj, mint okos, meggondolt — társunk. Az orosz asszony hirtelen meghalt és kislát, hogy nagyon szegényen halt meg. Elárverezték az ékszereit, hogy kifizethessék a hotelszámláját. És én kényszerítettem az uramat, hogy azon a reggelen hagyjuk el Nizzát, mikor délben kikiáltották sóvárgott bizánci madonnám árát. Már akkor megéreztem, hogy ez a csodátevő szűz lesz az én soha el nem érhető vágyam, nem teljesíthető forró óhajlásom... És nem vagyok Radákné, az én nyakamon sohasem fogjátok, még hatvan éves koromban se meglátni az én „elérhetetlen vágyamat”, — fejezte be szinte diadalmas boldogsággal szavait az asszony.

— És mire jó mindez? — kérdezte kissé csufondárasan az első asszony. — Miért órizunk még egy nagy, elérhetetlen vágyat a szí-

vünkben halálunk órájáig, mikor egész asszonyi életünk egy sem áll egyébből, mint nem teljesíthető álmokból, lehetetlen reményekből. Mikor teheti egy asszony azt, amit akar? Mikor érheti el azt, amit remél? És ha tiz vágya közt véletlenül teljesedik egy, nem a legsilányabb, nem a legértéktelebb az az egy?

— Hiszen ez az! — mondta hevesen a harmadik asszony. — Ezért van szükségünk egy állandó „elérhetetlen vágyra”, melynek beteljesedését lelkünk mélyén önmagunk sem akarjuk. Mert ki biztosít bennünket arról, hogy ha beteljesednék a legnagyobb, legforróbb vágyuk, nem fogjuk-e azonnal kiábrándulva legsilányabbnak, legértéktelebbnek minősíteni ezt is? Azt hiszitek, Radákné ebben a pillanatban talán nem nézi már kiábrándult szemmel az áhitott jegesmedvét? Annál is inkább, mert bizonyosan akadt gyöngéd lelkű „barátnő”, aki finom tapintattal megkérdezte tőle: — „Ugyan mi jutott eszedbe, édesem, hogy fehér boát és muffot vásároltal magadnak, mint egy fiatal leány?! Ne haragudj, lelkem, de nem illik már hozzád ez a viselet. Mindenki kinevet miatta.”

— Szinte látom, szegény Radákné, milyen boldogtalan arccal rakja skatulyába azt a szegény fehér boát, dohánycsomót, szürke organlia közé csavarva, hogy majdan legaiább a kis unoka hasznát vegye, hogy a nagyamájja olyan könnyelműen, meggondolatlanul elvesztette, a mit egy asszonynak soha sem szabadna megselekednie, szívának utolsó, legkedvesebb „elérhetetlen vágyá”-t.

gának és tisztviselői karának indítványozott jegyzőkönyvi elismerést.

A közgyűlés ezt az indítványt és az igazgatóság előterjesztéseit egyhangulag elfogadta.

Ezután kibővítették az igazgatóságot egy taggal a erre az új helyre egy évre Bohus Lajos bárót választották meg. Az igazgató-választmányban megüresedett három tagsági helyet pedig ugyancsak egy évi időtartamra Holländer Emil, Koch Dániel és ifj. Tenzer Lajos részvényesekkel töltötték be.

Erzel véget ért a közgyűlés, amelyen részt vettek: Pándi István dr., Dusbaba Vilmos, Hartel Ferenc, Szalay Gyula, Hehs Béla, Lamzer János, Kell Lajos, Gellényi Géza, Milosits Ferenc, Nagy Imre, Bereg Gábor, Róna Jakab, Szalay Károly, Szalay Lajos, Walder Gyula, Korén Pál, Kovács Gyula, Spitz Sándor, Keresztes Ferenc, Kohn S. N., Szathmáry Mihály. Tagányi Sándor dr., Szabó Zoltán, Szalay Károly dr., Karácsonyi Gyula, Bauda Károly, Velesov Géza dr., Glück Károly, Steigervald Alajos, Kristyóry Sándor, Bódy Bódog, Tagányi Gusztáv, Gruber Hugó, Embey Iván, Verbos Nándor, Dóbiashy József, Szántay Lajos, Freud Fülöp, Vajda István dr., Grabner Károly, Wadowszky Gusztáv, Kirnbauer Gyula, Hehs Vilmos, Poltz József, Institoris Kálmán, Mairovitz Emil, Rajz Jenő, Grimm A. József, Limbeck János, Avarffy Ferenc, Hönigesz Nándor, Assael József, Strasser Győző, Kaufmann Sándor, Kadas Kálmán, Tolnai János dr., Hoffmann László, Bruckner Géza, Winkler József, Réttfalvi Jenő, Reiber Emőke, Darányi János, Mülek Lajos dr., Ferenczy Tibor dr., Goldschmidt Sándor.

Eredménytelen árlejtés az aradi munkásházakra.

— Nem vállalkoznak az építések. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Ma kellett volna árlejtés útján biztosítani 110 gazdasági munkásházak az építését. A gazdasági szék mai ülésén fejbentörték a beérkezett ajánlatokat és a legnagyobb meglepetéssel volt kénytelen megállapítani a bizottság, hogy az elírányzatot körülbelül 40.000 koronával kellene túlépni a városnak, ha a legolcsóbb ajánlattevőt bízná is meg a munka végrehajtásával. Nyolc ajánlat érkezett az építkezéshez szükséges faanyag szállítására, hét pedig az asztalos és lakatos munkákra. Ami azonban a legnagyobb meglepetést keltette az volt, hogy magára az építkezés végrehajtására csak egy vállalkozó akadt és ez is csak 20 ház elkészítésére lenne hajlandó. A pályázat tehát eredménytelen, mert a városnak csak 190.000 korona áll rendelkezésére és ha azt akarja, hogy a munkásházak mégis létesüljenek, akkor a három év óta húzódó akciót előlrol kell kezdeni, a földmívelésügyi kormánytól nagyobb hozzájárulást kell kieszközölni, nagyobb kölcsönt kell felvenni.

A pályázatnak ez az eredménytelensége igen kellemetlenül hatott a városházán, ahol már abban a kellemes tudatban írták ki az árlejtést, hogy végre Arad is megvalósíthat egy igen jelentékeny szociális feladatot. Most kitűnt, hogy csak az akarat nagysága állott arányban a feladattal, de nem a készütség és nem a tudás alapossága. Ezt semmi sem bizonyítja jobban, minthogy az építkezési munkálatokra nem akadt pályázó és az annak tulajdonítható, hogy a mérnöki hivatal vályogtéglyából akarta elkészíteni a házat és a mai viszonyok mellett építőmester nem kockáztathatja meg, hogy munkásokat állítson be és már előre biztos veszteséggel kezdje meg a munkát. A mérnöki hivatal számításai sem váltak be, mert kitűnt, hogy 1650 koronáért házat építeni nem lehet, de nem is szabad és így csak örülni lehet azon, hogy már a pályázat fiaskójával sikerült meggátolni 110 munkáscsaládnak egészségtelen, a'acsony, nedves és levegő nélküli házakban történő beszufozását.

Annak idején rámutattunk arra, hogy az ipari és kereskedelmi érdekekkel szemben kicsinyes érvek mögé elzárkózó Arad városának nem érdeke az, hogy itt mezőgazdasági viszonyok megjavítására szolgáló akciót szívesen áldozzon a város közönsége. Azonban nem gördítettünk nehézségeket a terv megvalósulása elé, mert azt hittük, hogy a város részéről nagy buzgalommal megkezdett mozgalom néhány száz szegény családon segíteni fog. Most azonban, hogy látjuk mennyire fonákul végződött, nem lesz érdektelen ha megírjuk, hogy miként ítéli meg a helyzetet maga Lócs Rezső gazdasági tanácsnok, aki valóban komolyan akarta, hogy végre Arad is cselekedjék és alkosson valami modernet és értékeset.

— Szomorúsággal tölt el — mondotta a tanácsnok — a mai árlejtés eredménye. Három esztendei munkánk kárba vészett, pedig én azt hittem, hogy márciusban megkezdhetjük az építkezést. Igen sok okát mellőzve a mai kudarcnak, csak arra akarok rámutatni, hogy hol van a rákfenéje minden akciónk balsikerének. Ott, hogy mi mindent a hivataloszóban, az íróasztal mellől akarunk nyélbe ütni. Ez nem megy, így csak aktát lehet gyártani, de nem alkotni. A város főtisztviselői évezámra ki sem mozdulnak hazulról, nem látnak, nem tapasztalnak, nincs módjukban, hogy modern és a közönség egészének hasznot hajtó intézményeket, létesítése előtt, azokat a helyszínen tanulmányozzák. A saját bölcseségünkre vagyunk utalva, már pedig az élet eirohan mellettünk és mi szegyenkezve bár, de beismerjük, hogy egy modern közigazgatási tisztviselő nem elégedhet meg azal, amit az iskolában tanult, vagy amit a könyvből olvas. Irigykedve gondolok azokra a kollégáimra, akik az ország legmesszebb tájairól jönnek el hozzánk egy-egy intézményünk megtekintésére és ballanom kell tőlük, hogy Európa majdnem minden nagyobb városában megfordultak tanulmányozás, tapasztalatszerzés céljából. Nem tudom miért, de a törvényhatóság szinte ideges lesz, ha csak hallja is, hogy egy városi tisztviselőt egy kérdés alapos megismerésére, tanulmányutra kellene küldeni. Mi itthon ülünk és pirulva vagyunk kénytelerek konstatálni, hogy Temesvár, Pécs, Pozsony, Győr és sok más város szerencsésen valósítja meg szociális programját és mi, akik tapasztalatokkal, az intézmények ismeretével nem rendelkezünk, már a kezdetnél oly hibákat követünk el, melyek aztán olyan eredményre vezetnek, mint a mai házépítés.

VÁROS ÉS MEGYE.

Pénzügyigazgató és községi jegyző címmel a minap közzöltük Tomutia Vazul tótváradai községi jegyző nyilatkozatát. Most a jegyző úr levelet írt nekünk, amelyben kijelenti, hogy ő nyilatkozatában senkit se akart megbántani és nem tudta, hogy kijelentései nyilvánosságra kerülnek. Ugy a pénzügyigazgatót, mint néhai Dán Györgyöt tiszteli és becsüli és kellemetlenül érintette Tomutiát, hogy nyilatkozata félreértésekre adott alkalmat.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912. évi február hó 14-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésbe tárgyalás alá kerülő ügydaboknak. 44. A tanács előterjesztése községi adóiban 8851 korona 36 fillér elő és 28302 korona 46 fillér leírása tárgyában. 46. Moldoványi Ernő segédtsízt kérelme rendkívüli fizetési előleg utalványozása tárgyában. 47. Pollák Sándor kérvénye, hogy téglagyár céljaira részére városi terület örökáron átengedtessek. 48. Az ingatlan forgalmi és parcellázó bank kérvénye simándi uti telkének felosztása iránt. 49. Polgármester előterjesztése Nagy Kálmán h. vámfelügyelő jutalmazása tárgyában. 50. Lukács Jenő dr. gyermekkorházi főorvos felebbezése illetményei tárgyában 28106—911. sz.

tanácsosi határozat ellen. 51. Az aradi építő iparosok szövetségének kérvénye a munkaadók és munkások között kötendő szerződések betartása tárgyában.

Ujabb gőztéglagyár

Aradon.

— Vita a gazdasági székben. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Pollák Sándor aradi vállalkozó 17 hold telket akar a várostól vásárolni, hogy azon gőztéglagyárt létesítsen. A törvényhatóság a textílgárnak munkáslakások építésére egy nagyobb komplexumot engedett át, de minthogy a gyár nem létesíti ezeket, a városnak a telket visszaadja és Pollák hajlandó lenne a 17 holdat megvásárolni.

A gazdasági szék ma tartott ülésében foglalkozott az ajánlattal és szavazat többséggel hozott határozatában azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a vállalkozónak adja el örök áron a kért területet holdanként 3200 koronájával, de azzal a kikötéssel, hogy ott csak gőztéglagyárt létesíthet és csak gyári célokra használhatja fel.

Igen élénk vita előzte meg ezt a határozatot, mert az ügy előadója, Nachtnébel Odön főmérnök városrendezési szempontokat hangsúlyozta a legbátróbban ellenezte, hogy az említett helyen téglagyárt létesüljön.

Adler Andor felemlítette, hogy az ipari és kereskedelmi kamarában éppen most dolgoznak a város részére gyáralapítási, fejlesztési programon és amidőn minden lehető módon igyekeznek a gyárak létesítését előmozdítani, csodálkozva látja, hogy addig egy polgár komoly ajánlata elé, aki nagy összeget akar befektetni a gyár létesítésére, nehézségeket gördítenek. Ez annyival nagyobb hiba, mert ez a gyár létesítése Arad ipartelepét szaporítja, s a város közönségének is hasznára van, amennyiben a nagymérvű építkezések folytán oly nagy a téglahiány és oly magasak a téglapárak, hogy ezen csakis új téglagyár létesítése enyhíthet.

Faragó Rezső Nachtnébel Odön azon ellenérvével szemben, hogy ez a telek városrendezési célokra és a későbbi telekfelesztésre szükséges lenne, felmenti, hogy a folyamatban lévő és a város által engedélyezett telek felosztások oly nagy számú háztelket produkáltak, hogy minimális számításaitól elve is, tíz év betelik, míg a házépítő kedv ezeket a telkeket mind felszívja és azután 15—20 év előtt nem lehet számítani arra, hogy a kérdéses területre, mint háztelkekre tisztviselő vagy munkástelep céljaira szükség lenne. Azt tapasztaljuk, hogy amikor ide gyáralapítók jönnek, a legszerénytelenebb ígéretekkel lépnek fel és a város azokat honorálati hajlandó és teljesíteni kész, most azonban, mikor aradi vállalkozó lép elő, akkor annak elutasítására egyre újabb és újabb jogcímet találnak ki. Ezt azért említi fel, mert Pollák Sándor egy ízben kért a várostól téglagyártó céljaira területet a várostól, amit megtagadtak és ugyanezen területet aztán másnak átengedték hasonló célra.

Zubor Andor fontosnak tartja annak bejelentését, hogy a legközelebbi közgyűlésen napirend előtt interpellációt fognak intézni a városi téglagyár létesítése iránt.

Adler Andor erre megjegyzi, hogy a városi téglagyár terve és eszméje helyes, csak hogy nem képzeltet illóajáltságos eljárást, mint hogyha a bizottság Arad polgárainak ezt a területet téglagyár létesítése céljára megtagadná azzal az indoklással, hogy erre szükség van a város rendezése szempontjából és később a város azt a területet saját téglagyára számára felhasználná.

Lócs Rezső gazdasági tanácsnok maga is, a főmérnök aggályaival szemben, pártolja a kérelem teljesítését, mert elérkezettnek látja az időt, hogy a város a vállalkozási kedvvel és gyáralapítási szándékkal szemben ne akadályokat támasszon, hanem a lehető legliberalisabban és legelőzékenyebben járjon el. (Helyeslés.)

Az ajánlattevő 2400 koronát ajánlott a telek holdjáért, ezzel szemben többen azt kívánták, hogy a város 3200 koronán alul ne is álljon alkudozásba vele.

A gazdasági szék nyolc szóval öt ellen az említett határozatot hozta.

Fordulat előtt.

— Mit hoz a miniszterelnök Bécsből? —
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Bécs, február 12.

A képviselőház ma, a politikai válságra való tekintettel, immár harmadszor, újra elnapolta ülését február 15-ig, csütörtökig. Ez az újabb elnapolás azért vált szükségessé, mert Héderváry gróf miniszterelnök bécsi tárgyalásai számításán túl elhúzódtak a miniszterelnök csak csütörtökön lehet abban a helyzetben, hogy ezek eredményéről a képviselőházban is beszámoljon.

A miniszterelnök tegnap délután kihallgatáson volt a királynál, hogy bemutassa megszövegezett formában azokat a pontozatokat, melyekbe az eddigi alkudozások tartalma foglaltatik a amelyekhez a pénteki magyar minisztertanács is hozzájárult. A kihallgatás előtt Héderváry gróf Stürgkh osztrák miniszterelnökkel tanácskozott hosszassabban. E tanácskozás következtében bizonyos részletek megvitatása végett a miniszterelnök — mint az *Aradi Közlöny* mai rendkívüli kiadása megírta — még délelőtt telefonon Bécsbe kérte Budapestről Lukács László pénzügyminisztert, aki tegnap este tíz óra után az osztrák fővárosba érkezett. A pénzügyminiszter részt vett azokban a tárgyalásokban, melyeket Héderváry gróf kihallgatása után még az osztrák miniszterelnökkel folytatott a amelyek az eddigi eredmények újabb módosítására irányultak.

A magyar politikai pártok természetesen feszült, szinte izgalmasnak mondható érdeklődéssel kísérték a miniszterelnök fáradozását. Abban a tekintetben, hogy a fáradozások eredményeképpen Héderváry gróf meg hozza a meghozhatja-e a békét a parlamentnek, általában pesszimistikus minden párton a vélekedés.

Justhék már nyíltan beszéltek róla, hogy nincs kibontakozás választójogi kabinet nélkül, mely a párt bevonásával alakulna a amely a haderő szükségleteit csak provizórikusan elégítené ki. E számítás esélyeit a párt oly optimisztikus színben látta, hogy eleinte Lukács László tegnapi bécsi útját is ennek javára könyvelte el. Egy kis meggondolás, a közben átaludt éjszaka a a kormány részéről kiadott kommunikék mára kelve megtépázták az illúziót.

A késő éjjeli órákban ismeretessé vált kormánynyilatkozat pedig teljesen lehütötte a túlságosan meleg fejűeket és könnyen álmodozókat.

A bécsi tárgyalásokról és ezek eredményéről a következő jelentéseink szólnak:

A miniszterelnök Bécsben.

Bécsből jelentik: Héderváry Károly gróf miniszterelnök vasárnap reggel rövid sétát tett a városban. Tíz órakor a külügyminisztériumba ment, a hol meglátogatta Müller László báró első osztályfőnököt a vele hosszabb ideig tanácskozott. Délelőtt fél 12 órakor Stürgkh gróf miniszterelnök megjelent a magyar házban, hogy Héderváry gróf miniszterelnökkel tanácskozzék. A két államférfiu tanácskozása fél tizenkét órakor kezdődött, a rövid időre megszakították. A magyar házban ugyanis megjelent Schiessl báró, a király kabinetirodájának igazgatója, hogy Héderváry gróf miniszterelnökkel beszéljen. A két kormányelnök tanácskozását rövid időre félbeszakították a ez idő alatt Schiessl báró tartózkodott Héderváry gróf dolgozószobájában. Miután Schiessl báró eltávozott, a két miniszterelnök folytatta tanácskozását, a melynek befejeztével fölmerült annak szüksége, hogy Lukács László pénzügyminisztert is Bécsbe hívják. Héderváry gróf te-

lefon utján összeköttetésbe lépett Lukács pénzügyminiszterrel a arra kérte, hogy a délutáni vonatok egyikével utazzék Bécsbe. Időközben Héderváry gróf megkapta az értesítést, hogy a király délután két órakor kihallgatáson fogadja. A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott. A kihallgatásról félhivatalosan mindössze annyit tettek közzé, hogy azon Héderváry gróf miniszterelnök a királynak jelentést tett. A miniszterelnök a kihallgatás után visszatért a bankassai magyar házba a ott találta az értesítést, hogy Lukács pénzügyminiszter 5 óra 10 perckor Budapestről Bécsbe utazik.

Lukács László utja.

(Félhivatalos jelentés.) Lukács László pénzügyminiszter vasárnap este megérkezett Bécsbe a nyomban megérkezése után tanácskozott a miniszterelnökkel. A tanácskozás körülbelül 11 óráig tartott. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter a mai délelőtt folyamán folytatták tanácskozásukat. A mai nap további programja egyelőre még nincs megállapítva. Az sem bizonyos még, hogy a miniszterek mikor utasnak vissza Budapestre. A pénzügyminiszter bécsi utja politikai körökben különféle találgatásokra adott alkalmat. E találgatásokkal szemben a félhivatalos Budapesti Tudósítót a legilletékesebb helyen félhatalmazták annak kijelentésére, hogy a pénzügyminiszter bécsi utja kizáróan a miniszterelnök és a pénzügyminiszter között való kölcsönös megbeszélést célozza. Arról van szó, hogy a két államférfiu kölcsönösen informálja egymást a függő kérdésekről. Hogy a pénzügyminiszter bécsi útjának más célja nincsen, abból is kivüláglík, hogy Lukács László nem jelenik meg a királynál kihallgatáson a ilyen kihallgatás eredetileg nem volt tervben. Lukács pénzügyminiszter Héderváry gróf miniszterelnök határozott kívánságára érkezett Bécsbe, nem pedig más oldalról történt meghívás folytán. Ezt különben abból is meg lehet állapítani, hogy a miniszterelnök a pénzügyminiszterrel már összeköttetésbe lépett volt, mielőtt még tegnap a királynál kihallgatáson megjelent. Lukács László pénzügyminiszter Bécsbe történt hívása tehát még a miniszterelnöknek a királynál való kihallgatása előtt történt.

Stürgkh gróf a királynál.

Bécsből jelentik: Stürgkh gróf osztrák miniszterelnököt a felsége vasárnap délelőtt Schönbrunnban magánkihallgatáson fogadta. A kihallgatás egy óra hosszat tartott.

A mai tanácskozás.

Bécsből jelentik: Héderváry Károly gróf miniszterelnök egész délelőtt Lukács pénzügyminiszterrel tanácskozott. Tanácskozásukat háromnegyed tizenkét órakor félbeszakították, mert Schiessl báró, a király kabinetirodájának igazgatója megjelent a magyar házban és kevés időre visszavonult a miniszterelnökkel. Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter főleg órára fejezték be tanácskozásukat. Ekkor érkezett meg a magyar házba Stürgkh gróf osztrák miniszterelnök, aki délelőtt kihallgatáson jelent meg a felségénél. A két miniszterelnök tanácskozásra vonult vissza, amely mintegy husz percig tartott.

Magyar miniszterek bécsi tárgyalásai. — Visszatérés.

Bécsből jelentik: A miniszterelnök tanácskozása az osztrák miniszterelnökkel husz percig tartott. Stürgkh osztrák miniszterelnöknek a Magyar Házból történt eltávozása után Khuen Héderváry miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter rövid megbeszélést folytattak.

Ez a megbeszélés volt Lukács László bécsi útjának a célja. A pénzügyminiszter úgy intézkedett, hogy délután 4 óra 40 perckor már visszautazott Budapestre. A miniszterelnök háromnegyed 2 órakor Schönbrunnba hajtatott, hogy felsége előtt kihallgatáson jelenjen meg. A magyar miniszterelnök, miután a Magyar Házat elhagyta és Stürgkh osztrák miniszterelnökkel találkozott, kimeot Schönbrunnba, hol fél három órakor jelent meg a király előtt. A kihallgatás fél óra hosszat tartott. Utána Khuen visszatért Bécsbe. A Sacher-szállóban megebédelt és 4 óra 55 perckor visszautazott Budapestre, hogy a bécsi tárgyalásainak eredményéről informálja minisztertársait. Valószínű, hogy Khuen a magyar politikai vezérférfiakkal is érintkezésbe fog lépni.

Miért volt Lukács Bécsben?

A Magyarország Lukács Lászlónak Bécsbe utazásával kapcsolatban a következőket írja:

Magyar politikai körökben azt hiesztelik, hogy Lukács küldetésének első sorban az a célja, hogy segítségére legyen a magyar miniszterelnöknek az akadályok elhárításában. De van egy másik célja is. Tudniillik az, hogy a nehézségeket Budapestben annyira, amennyire kisebbítse. Amilyen tekintélye van Lukács Lászlónak Bécsben és amennyire bíznak benne ott, éppannyira rokonszenvezik vele a magyar ellenzék is, különösen a Justh-párt. Minthogy a Khuen-kormány a választójogi kérdésben szabad keze van és addig mehet, ameddig akar, Lukács Lászlónak Budapestben sikerülni fog, hogy nem egy követ eltegyen az utból. Ha sikerülni fog az ellenzéknek engedékenységre bírni, akkor az ő meghívása Bécsbe egyelőre az utolsó meghívás lenne, de ha ez nem sikerül, akkor előreláthatólag még több államférfiut is meg fognak hallgatni Bécsben.

Mit végzett a miniszterelnök?

Osztrák forrás szerint állítólag a miniszterelnök minden tervéhez hozzájárult az uralkodó, sőt eszerint abban az esetben, ha a véderéform keresztülvitele nem sikerülne a magyar képviselőházban, új választásokra is kapott a királytól elvi felhatalmazást! Érdemes, mondja az osztrák forrás, hogy leginkább a Kossuth párt lepődött meg a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatától, amely szerint Apponyi kívánalmait nagyobb mértékben kívánja honorálni, mint ahogy gondolják.

A trónörökös álláspontja. — Házfelosztás?

Mialatt Budapestben, különösen ellenzéki körökben erőnek erejével azt a színezetet akarták adni Lukács bécsi útjának, hogy kormányválság van küszöbön, addig bécsi politikai körökben egy pillanatig sem gondolt arra senki, hogy Khuen pozíciójában változás történhetne. Itt nagyon jól tudták, hogy Lukács László azért jött Bécsbe, mert a véderedmódosítások megszövegezése körül bizonyos nehézségek merültek fel. Khuen és Stürgkh megállapodtak, hogy az Apponyi-féle kívánságokat honorálják, de nem mindenben történt megegyezés. Ezt jelentették félhivatalosan is, míg magánértesülések a legközelebbi politikai eseményekről ezeket tudják:

— Khuen-Héderváry tegnap részletesen informálta Lukács Lászlót a bécsi tárgyalásokról és az audiencia eredményéről. Lukács így tudta meg, hogy sikerült a királynál kieszközölni az Apponyi-féle kívánságok egy részének honorálását. Khuen a képviselőház csütörtöki ülésén nagy beszédet fog mondani, amelyben kiterjeszkedik az ellenzékkel és az osztrák kormányval folytatott tárgyalásokra. A mi-

miniszterelnök azt hiszi, hogy beszéde sok meg-
lepetésben részesíti a Kossuth-pártot. A ki-
rály előtt részletesen szóba kerültek nemcsak
az ellenzéki proпозиciók, hanem az a kérdés is,
mi lesz akkor, ha az ellenzék folytatja a har-
cot. A miniszterelnöknek az a terve, hogy
csak rövid ideig, legfőleg tizenégy napig
vár az obstrukció kitörésétől, aztán felosz-
latja a parlamentet.

A király elvben hozzájárult a kormány-
nak ehhez a harci tervéhez és ez ellen a trón-
örökösnek sincs ellenvetése. Khuen ugyanis
Bardolff ezredes, Ferenc Ferdinánd katonai
irodájának vezetője útján informálta a trónörö-
kösöt, aki hozzájárult a véderőmódosításokhoz.

Osztrák felfogás.

Bécsből jelentik: Lukács László bécsi ut-
járól jól értesült magyar helyről a Neu Freie
Presse azt írja, hogy a meghívás a magyar
miniszterelnök személyes kezdeményezésére történt. A
miniszterelnöknek az osztrák kormánnyal foly-
tatott tanácskozáson új formula került szóba,
mely a magyar minisztertanács megállapodá-
sától eltér; ezt beszélte meg a miniszterelnök
Lukácsal. A magyar miniszterelnök helyzete
nagyon nehéz, mert az ellenzék kívánságai
alapján a békekíséret nem sikerülhetett s mert
a véderőjavaslatot aránylag rövid idő alatt kell
most már elintézni. A bécsi tárgyalás ered-
ménytelensége okul szolgált válsághírek ter-
jesztésére, melyek azonban ez idő szerint alap-
talanok.

Vivmányok a katonai reformok terén.

— A miniszterelnök nyilatkozata. —

A miniszterelnöknek bécsi útjával és Lu-
kács Lászlónak Bécsbe hívásával kapcsolatban
olyan hírek terjedtek el, melyek a helyzetet a
lehető legsúlyosabbnak festették és az ellenzéki
lapok már a kormány bukását is emlegették.
A miniszterelnök a híresztelésekkel szemben,
mint teljesen megbízható helyről nekünk je-
lentik, késő éjjel nyilatkozott és kijelentette,
hogy szó sem lehet kormányválságról, mert
sikerült oly vivmányokat és engedményeket
elérnie, amelyek munkaképesé teszik a par-
lamentet.

A kormánynyilatkozat a következőkép
hangzik:

A miniszterelnök ma este kilenc
órákor Lukács László pénzügyminisz-
ter kíséretében Budapestre érkezett. A
miniszterelnök a holnapi nap folya-
mán minisztertanácsot tart, azután
érintkezésbe lép az ellenzék vezéreivel.
Amint értesülünk, a miniszterel-
nök nemcsak a már múlt héten elért
eredményeket hozta magával, hanem
sikerült még néhány fennálló nehézsé-
get is leküzdenie s különösen a véd-
erőreform harmadik szakaszát illetőleg
nagyfontosságú vivmányokat elérnie és
ezzel a Kossuth-pártnak legsúlyosabb
aggodalma eloszlik.

A kormányhoz közel álló körök-
ben remélik, hogy sikerülni fog leg-
alább az ellenzék komolyabb elemeit
megnyerni, ha nem is a véderőjavas-
lat számára, de arra, hogy az obstruk-
ciót nemcsak, hogy nem támogatják,
hanem az ellenállást foglalják. A Nem-
zeti Munkapárt tagjait az elért ered-
mények teljesen kielégítik, miután év-
tizedek óta ilyen sikerű eredményeket,
épen a katonai téren, elérni nem volt
lehetősége.

Ami a Justh-pártot illeti, erre a
pártra nézve a kormány és a kor-
mányhoz közelálló körök nincsenek

nagy reménnyel eltelve, hogy sike-
rülni fog őket az obstrukciótól eltéri-
teni. Mindazonáltal a miniszterelnök
csütörtöki beszédében befogja jelen-
teni, hogy a kormány még ez év őszén
előterjeszti az általános választói jogon
alapuló választói reformot, sőt a kor-
mány esetleg még házhatározat útján
is kötelezi magát arra, hogy még az
ősz folyamán beterjeszti ezt a nagy-
fontosságú törvényjavaslatot. A mun-
kapárti részen azonban mindezek el-
lenére nem hiszik, hogy a Justh-párt
ne venné tovább igénybe az obstruk-
ciót. De ha ez megtörténik, abban az
esetben a kormány nyíltan felveszi a har-
cot és óriási többségére támaszkodva
és abban a reményben, hogy az el-
lenzék komolyabb elemei az obstruk-
ciót támogatni nem fogják, hiszi, hogy
sikerülni fog letörni az obstrukciót.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Kedd: Rip van Winkle, operette. C) bérlet.
Szerda: Leányvásár, operetta. A) bérlet.
Csütörtök: Leányvásár, operette. B) bérlet.
Péntek: Csitri, vígjáték. Bemutató előadás. C) bérlet.
Szombat: Csitri, vígjáték, A) bérlet.

* Igazgatóválság a Nemzeti Színházban. Teg-
nap számunkban megírtuk, hogy a kormány
Bánffy Miklós grófot nevezte ki a Nemzeti
Színház és a m. kir. Operaház kormánybizto-
sává. Művész körökben az már nem volt új-
ság, hogy az Opera főfelügyeletével olyan
egyént fog megbízni a kultuszminiszter, aki
erős kézzel vezeti majd a sok gondot adó ál-
lami műintézet ügyeit. Általános meglepetést
okozott azonban, hogy Bánffy Miklós egyttal
a Nemzeti Színház ellenőrzésére is meghatal-
mazást kapott. Tóth Imre, a Nemzeti Színház
igazgatója az első órákban nem mutatott na-
gyobb csodálkozást ezen, ma azonban azt je-
lentik Budapestről, hogy Tóth Imre a közeli
napokban a kormánybiztos kinevezése miatt
beadja lemondását, mert Bánffy kinevezésé-
ben eddigi hatáskörének súlyos megsértését
látja. Tóth utódjáról is említést tesz a buda-
pesti távirat. Egyik verzió szerint Janovics
Jenő dr., a kolozsvári színház igazgatója, a
másik szerint Ivánfi Jenő, a Nemzeti Színház
tagja kerül a színház élére.

* Isaye Jenő hangversenye az Aradi színház-
ban. E hó 21-én művészi esemény színhelye
lesz az aradi színház. E napon fog hangverse-
nyezni a színházban a világ legnagyobb he-
gedűművésze, Isaye Jenő, aki fenomenális mű-
sört állított egybe. A magas művészi nivón
álló hangversenyre a színház igazgatója igen
mérsékelten emelte fel a helyárakat, amelyek
a következők: Proscenium-páholy 25 K 20 f.,
I. rendű páholy 18 K 20 f., II. rendű páholy
10 K 20 f., I. rendű támlásszék 6 K 10 f., II.
rendű támlásszék 4 K 10 f., III. rendű támlás-
szék 3 K 10 f., II. emelet 1. sor 2 K 60 f.,
2., 3. sor 2 K 4., 3. sor 1 K 60 f. A többi
helyárak rendezek. Jegyek e hó 16-ikától kezdve
válthatók.

* Rip van Winkle. Érdekes színlelőadásban
lesz része holnap, kedden este az aradi publi-
kumnak. Planquette világhírű operettjét, a Rip
van Winklét játssza az aradi társulat; az első
felvonásban Adrien szerepében Scheiber Fe-
rike, Scheiber Lajos vasuti vendéglős fia lép
fel. Azt mondják, hogy a kis fiu határozott
színésztalantum. Scheiber Ferike partnere Benkő
Gizike lesz.

* Képvásárlás. Kern Hermannak, a nem-
rég elhunyt világhírű festőművésznek, a király
kedvenc festőjének két hatalmas vásznát vásá-
rolta meg Weisz Leó-cégtől Tömör János
földbirtokos.

* Vasárnap, e hó 18-án este 8 órákor tartja
meg Casals Pabló a Fehér Kereszt nagytermé-
ben egyetlen hangversenyét. Weisz Leó, a hang-
versenyt rendező cég, ezúton hozza a közönség
tudomására, hogy este a hangverseny előtt
pénztár nem lesz s így a közönség a még meg-
levő néhány jegyet vasárnap délig szerezh-
heti be.

* Az Athenaeum könyvtár. 3 ik kötete, Ba-
zac világhírű műve a Szamárbőr már meg-
jelent és a Juhász és Társa cégnél kapható 1
kor. 90 fillérért. Telefon 265. 751

* A lélek titka utoljára. (Az Apolló-színház
nagy slágerképe.) Vasárnap és hétfőn került
bemutatásra az Apolló-színházban az a szenzá-
ciós drámai kép, amely méltán vetélkedik A
négy ördög csodálatbaejtő diadalmas filmjével.
Egyetlen képben sem csoportosított a legze-
niálisabb rendezői invenció sem oly váratlanul
jövő, felette ideigzató jeleneteket, mint ebben
a nagyhatású drámában. Eredeti ötletekkel is
bőven találkozunk a képben. A tenger kábitó
perspektíváját láthattuk már ugyan egyne-
hányszor a moziszínházak vászon lapján, de
amit A lélek titka-ban produkált a filmgyár,
az túlszárnyalja az emberi fantáziát. Amikor
Lidiát, a csodaszép örökösöt egy előre ki-
eszelt csolnakkatasztrófa éri a nyílt tengeren, a
a csolnak elmerül s a leány élethalál harcát
viv a háborgó hullámokkal. A legcinikusabb
ember szívét is dobogásba hozza ez a kétség-
beejtő jelenet. A rettenetes érzés még fokozó-
dik a következő pillanatban. A hullámok át-
ölelik Lidiát, s elmerül. A vászonon látni, hogy
a leány süllyed a vízben s a néző szemé előtt
történik az is, hogy a katasztrófa egyik bé-
rence utána uszik és kimentti. De nem önzetle-
nül teszi, hanem azért menti meg a leányt,
hogy egy játékbárlangban elhelyezze. A cse-
lekménye itt lebilincselő érdekességgel folya-
tódik a befejezéséig. A fenomenális filmet
holnap kedden vetíti utoljára vászonra az
Apolló. 177

* Két fejenc a címe az Apolló színház
legújabb slágerének, amely a világhírű Nordisk-
társaság kiváló előadásában kerül színre. Be-
mutató előadás szerdán lesz az Apollóban 177

* Amor legújabb tréfája. (A legmulatságo-
sabb bohózat.) A Nordisk Film Companyt az
Asta Nielsen képek tették híressé, és eddig
csak drámai téren láttunk tőlük nagyszerű pro-
dukciónkat. Most megmutatják, hogy ép olyan
rendkívülit produkálnak humoros képekben. Az
Uránia új műsorán szerepel egy ilyen szívet
derítő bohózat. Egy koppenhágai családhoz be-
állít a most kinevezett fiatal hadnagy atyafisá-
gával együtt, hogy a hás bájos hajtását, Annát
elnyerjék a hadnagnak. Ugy a leány, mint a
hadnagy idegenkednek egymástól, mert mind-
kettőnek már más szerelme van. Annának egy
kereskedősegéd, aki cukorkákkal nyerte meg a
leány szívét és a hadnagy már régen udvarol
Musette kisasszonynak. Ezer apró bolondságon
keresztül azonban, mégis egymásba szeretnek a
fiatalok és nevetve adják ki az utját a remény-
kedő kereskedősegédnek és Musettenek. Csupa
kacagtató helyzet tartja ezt a pompás képet,
mely a Nordisk Filmnek ezen a téren is diadalt
jelent. A premiért kedden tartja meg az
Uránia. 175

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 257
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	—
Melléklet	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés-csop.	— 151
Nyomda	— 151

MULATSÁGOK.

Aradi urileányok halászcserájára.

— Gaby Deslis egy aradi kabarében. —
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Fényesnek ígérkező mulatságra van kilátása az aradi közönségnek azon a teadélutánon, melyet az Aradi urileányok főzőiskolája, egy Aradon létesítendő állandó főzőiskola javára, e hó 15-én a Központi szálló nagytermében rendez. A táncsal kapcsolatos teadélután, melyen a teát az iskola urileány növendékei szolgálják fel, még hangulatosabbnak ígérkező est fogja követni. Délután Weichardt Auróra aradi énektanár, továbbá Mütter Müller József zenekadémiai igazgató és felesége ének számokkal szórakoztatják a közönséget, amelynek különben pompás büffé is áll rendelkezésére.

Este 8 órakor a szegedi halászcserda nyílik meg a Központban, ahol a magyar nemzeti viseletű hölgyek pompás halászlével fognak a közönségnek kedveskedni. Miklósi Nikolets Szeréna alapítványa hölgy, a tanfolyam vezetője is ugyanilyen kosztümben fog szorgoskodni. A halászcserda ünnepélyes megnyitását Neogrady Dóra és Wlassák Vilma művésznők ének és táncművészetükben gyönyörködhetik a közönség. Azonban az est legnevezetesebb része az lesz, amikor megjelenik ott Gaby Deslis, a hírneves spanyol táncosnő, aki tudvalevőleg Emánuel elcsapott portugál királynak a kedvese. A világhírű művésznő táncra érhető feltűnést fog kelteni s ez a kabaré hosszú ideig emlékezetes marad az aradi közönség előtt.

Az estélyre különben a következő meghívót bocsátották ki:

Az aradi urileányok főzőiskolája miklósi Nikolets Szeréna alapítványa hölgy vezetése alatt egy Aradon létesítendő állandó főzőiskola javára, 1912. február hó 15-én, a Központi szálloda termeiben táncsal egybekötött műsoros tea délutánt rendez. Belépti díj: személyjegy teával és hideg buffet vel 3 korona. Kezdeté délután 5 órakor. Felülfizetéseket a jótékony célra köszönettel fogadják. Jegyek előre válthatók Bloch H. papírkereskedésében, a vigalom úján a pénztárnál.

Elnökök: Hauser Károlyné ezredesné, ö. gróf Pallavicini Alfrédné. Elnökök: barcsnazi Capdebo Géza tábornok, Varjassy Lajos polgármester. Alelnökök: Mokry Jenőné honvéd huszár kapitány, Schor Lajosné, Steiner Ferencné, dr. Tisch Mórné. Pénztárnokok: Czedly György, Brunhuber Gyula. Titkárok: Reicher László, Török Ferenc dr. Ellenőrök: Fetter Elemér, Lukácsy Lipót dr. Háziasszonyok: Biró Bertiné, ö. Boros Bérniné, Bogdán Virgílné, Brunhuber Kálmánné, Czárán Gézáné, Csermák Ágostonné, Darányi Jánosné, Éles Arminné, Éles Gézáné, Fábry Sándorné, Frick Józsefné, Gellényi Ernőné, Halmay Andorné, Hartmann Béláné, Hermann Gyuláné, Haszinger Ferencné, Isekutz Lászlóné, ö. Jakabfy Zoltánné, Jakabfy Dezsőné, dr. Králicz Lajosné, Krammer Istvánné, Kinczig Gézáné, dr. Köpf Jánosné, Lócs Rezsőné, Leopold Zsigmondné, dr. Mülek Lajosné, ifj. Müller Józsefné, Meisztrovics Jánosné, Montág Manóné, Nagy Orbánné, Papp I. Endréné, Priegl Istvánné, dr. Ring Béláné, Róth Samuné, Reicher Károlyné, Róka Józsefné, Schaner Eszter, Steiner Jakabné, Schelly Mátyásné, dr. Salgó Miksáné, dr. Tisch Mórné, Török Árpádné, dr. Vajda Istvánné, vizenbergi Vizer Lajosné, ö. Vertán Lukácsné, ö. Vázmer Antalné, Wajárovits Imréné, Vörös Henrikné, Walder Gyuláné, Weisz Márkusné, Verzár Mártonné, ö. dr. Verzár Gyuláné.

Bál a soborsini Kaszinóban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Pompásan sikerült mulatságot rendezett szombaton este a Vöröskereszt Egyesület soborsini fiókja a soborsini Kaszinóban. A közönség és környék intelligenciája teljes számban megjelent ezen a jótékony estélyen, amely

tekintélyes anyagi jövedelmet biztosított az egyesület által oly nagy jótéteményben részvett segélyezettek számára. A bál sikere első sorban annak védnökei, gróf Hunyady Károlyné és gróf Hunyady Károly nevéhez fűződik, akik mellett a többi védnökök és a rendezők fejtettek ki dicsérendő ambíciót. A közönség a legkitünőbb hangulatban töltötte az éjszakát.

A soborsini Kaszinó termei a kora reggeli órákig a pompás vigasz tanyái voltak. Ez a bál méltán sorakozott az előbbi évek bálainak sikerei mellé és újból gyarapította az egyesület erkölcsi sikereinek számát.

A megjelent hölgyek közül a következőket sikerült feljegyezni a rendezőségnek.

Urasszonyok: Arnold Jánosné, Adler Andorné, Bäck Arthurné, Bárdy Kálmánné, Bartha Lajosné, Boér Ilona, Frigyer Imréné (Káprevár), Fászkerty Istvánné, Gajdos Gyuláné (Kápolnás), Gyertyánffy Ilona, Hanke Sándorné (Kápolnás), Hirschmann Márkné, Jochini Jánosné, Kulász Lipótné, Kiss Józsefné, Kálna Adolfné, Lónárt Lajosné, dr. Murády Árpádné, Muzsaly Sándorné, Magye Kosztáné, Mattl Lőrincné (Itó) Nagy Lászlóné, Nagy Lajosné (Zám). Önbodi Mihályné, dr. Preisz Bernátné (Marosberkes), Pelska Józsefné, dr. Rótsék Jánosné, Reisz Antalné, Seidner Dezsőné, Seidner Sándorné (Marosborsa), Seidner Mártonné, Schwartz Lipótné (Sebat), Szabonyi Józsefné, Theodorovits Nikodémmé, Trippa Jánosné (Káprevár), Urdl Antalné, Ungár Vilmosné, Wendriaszky Oszkárné (Maroskapronca), Winterkorn Antalné.

Urleányok: Boér Annus, Fászkerty Paula, Mariska, Margit, Hanke Ilonka (Kápolnás), Kulász Herminke, Kiss Tereska, Leopold Karolin és Aranka, Murády Erca, Mattl Teréz (Itó), Önbodi Juliska, Preisz Margit (Marosberkes), Theodorovits Livia (Kápolnás), Tiergermann Zsenike (Konop.)

Fél 9 órakor jelentek meg a védnökök: Gróf Hunyady Károlyné férjével Hunyady Károly gróffal, Miss Averil Lane, Tagányi Sándor dr., a radnai kerület országgyűlési képviselője, Salacz Gyula főszolgabíró, Bódy Bódog földbírtokos és a fiatal Hunyady Ferenc gróf.

A védnökök szintén résztvettek a táncban. Az estély 1000 korona tiszta jövedelmet hozott a kórháزالap javára.

(=) Az aradi Lloyd társulat folyó hó 19-én esti 8 órakor, disztermében, kizárólag saját tagjai és azok családjai részére hangversenyt rendez, melynek keretében Berger Károly aradi születésű ösztöndíjas hegedűművész vendék, Schefcsik tanár tanítványa fogja Aradon első ízben nagyobb hangverseny keretében haladását bemutatni. A hangverseny műsorát két bájós aradi műkedvelőnek: dr. Goldzicher Albertné szavalata és dr. Messer Károlyné enekelőadása fogja kiegészíteni és fellette érdekessé tenni. A hangverseny teljesen díjtalan lesz.

(=) Vasas-bál. Az aradi kereskedelmi tisztviselők és alkalmazottak nyugdíjgyűlése által március 2-án a „Központi Szálloda” termeiben rendezendő zártkörű Vasas-bálra a meghívók szétküldése a tegnapi napon kezdetét vette s ezúton kéri a rendezőség az érdeklődőket, sziveskedjenek Berta Béla biz. elnökhöz (Berta testvérek-cég) meghívóért fordulni, amennyiben a hét közepéig meg nem kapják. — Az érdeklődés az estély iránt szokottnál is nagyobb arányú, sőt a vidék számos helyeiről vesznek részt ezen évről-évre nagyobb sikerű táncestélyen s így az ez évi Vasas bál is a legfényesebben fog sikerülni.

(=) A világosi uri fiatalság február 17-én az „uri kaszinó” összes termeiben zártkörű álarcos táncmulatsággal egybekötött kedélyes estélyt rendez.

(=) Táncmulatság. A honctói Kaszinó február 17-én, egy Honctón létesítendő Boros Béni emlékmű javára, műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. A hang-

verseny műsorán a következők szerepelnek: Szabó Jenő dr., Klafter Marcel, Zborovszky Pál, Rózsa Imréné, Balás Kató, Vas Pál. Személyjegy 3 korona, család jegy 5 korona. A mulatság kezdete este pont 8 órakor.

(=) Az aradi villanyműszerészek fényesen sikerült táncestélyt rendeztek a városliget összes termeiben, megelőzőleg műkedvelő előadás volt, melyben a szereplők ügyesen játszottak. Különösen Zombori Annuska, Kettner Elluska, Kiss Dániel és Bali Mariska tűntek ki ügyességükkel. A tánc a késő hajnali órákban ért véget. A jelen volt hölgyek névsora, asszonyok: Horvát Lajosné, Oberschild Mátyásné, Molnár Ferencné, Fodor Gusztávné, Izsó Jánosné, Gellény Józsefné, ö. Ladányi Istvánné, Pete Istvánné, Bákhausz Alajosné, Pastyira Mátyásné, Kompanek Józsefné, Kecskeméti Andrásné, Szabó Istvánné, Satelesz Gusztávné, Szilávik Sándorné, Baumann Józsefné, Jenei Ferencné, Janauschek Ferencné, Mikolay Györgyné, Unger Izsákné, Király Józsefné, Veininger Adolfé, Oláh Andrásné, Kotrozsó Lajosné, Vágó Jánosné, Sobnellor Gyuláné, Hegyesy Istvánné, Palfi Jenőné, Kovács Andrásné, Zombori Lajosné, Hunyadi Jánosné, Fodor Menyhértné, Bányay Mátyásné, ö. Tóth Imréné, Tall Ignác, Arany Jánosné, Tóthotka Jánosné, Földi Istvánné, Kincse Józsefné, Kora Istvánné, Hanyetz Istvánné, Diósi Józsefné. Lányok: Reinhardt Viktória, Bistina Mancsi, Varga Ilon, Bakhausz Annuska, Vigmann Lujzika és Boris, Bali Mariska, Bányay nővérek, Sankios Katica, Kovács Erzsé, Odavér Mariska, Harmati Etuska, Popovics Iluska, Földi Ilonka, Kuncse Mariska, Bereczky Annuska, Pázmán Iluska, Mistyisán Mariska, Gedeon Margitka, Hanyetz Mariska, Diósi Mancika, Horváth Emma, Aranyos Aranka, Horváth Etuska, Valtér Etel, Szabó Margitka, Oberschild nővérek, Szabó Szent Mária, Izsó Gizus, Kiss Irmuska, Pete Margitka, Szilágyi Mariska, Bakhausz Boriska, Hidvégi Gizuska, Kerekes Erzséke, Beischrodt Viktória, Bilián Anna, Kecskeméti Iluska, Szabó Rózsa, Vuchetits Irén, Vészi Magduska, Mikolay nővérek, Anger Matild, Király Ferike, Batri Mariska, Mineri Irénke, Horváth nővérek, Köteles Juliska, Mikolay Erzséke, Oláh Mariska, Magyar Ilonka, Bodnár nővérek, Vágó Mancsi, Pila Ferike, Hegyesi Mancika, Jelán Etuska, Kovács Erzséke, Halasi Amália, Zombori Nosi, Kettner Elluska, Szávi Florika Mészár nővérek stb.

(=) Vasutasok mulatsága. Az Aradi Miv. altiszti kör Pfeiffer Gyula fizetveztő védnöksége, Farkas Ernő felügyelő díszelőléte és Szemere Kálmán állomásfőnök elnöklete mellett, saját könyvtára alapja javára február 20-án este 9 órakor, Arad állomás ujonnan felépült indóháza összes termeiben zártkörű táncestélyt rendez.

(=) A konopi áll. elemi iskola gondnoksága 1912. évi február hó 4-én az állami iskola tantermében a szegénytanulók felruházása javára fényesen sikerült táncmulatságot rendezett. Adományoztak: Tagányi Sándor dr. Arad 10 kor., Nenmann Testvérek 10 kor. Arad, id. konopi Konopi Kálmán Budapest 10 kor., Seidner Bernát 5 kor. Marosborsa, Nagy Farkas Arad 10 kor., Blatt Ede, Gyorok 5 kor., Adler Andor Arad, 5 kor., Bondi és Társa Lippa 5 kor., Ehrenvald Vilmos Lippa 5 kor., Klepp Testvérek Lippa 5 kor., Kintzig Béla gazdasága Konop 5 kor., Schreyer Viktor Arad 4 kor., Schiebel K. Gusztáv Konop 4 kor., Leipnik Nándor Konop 4 kor., Ehrenfeld Ignác Arad 2 kor., Kádár és Böhm Arad 2 kor., Kerekes Vilmos, Weisz Vilmos és Schönbauer József Lippa 2—2 kor., Örsvezető Odvas 2 kor. Felülfizettek: Tiegermann Ferenc 6 kor., Sárosi József 2 kor., Simon Ferenc 1 kor., Tóth Pál 3 kor., Isakovits Izsó 3 kor., Petrilla János 1 kor., Glöck Nándor 2 kor., Rotter József 1 kor., Frits Irén 2 kor., Horváth Rezsőné 2 kor., Ifj. Ernő 1 kor., Konop, Tiegermann József Milova 1 kor., Rosenberg Ede Balettháza 1 kor., Farkas Lajos Odvas 1 kor., Dudás György 2 kor., Nádas József 1 kor., Menezel Marcel 3 kor., Grósz Mór 1.80 fill., Marosborsa, Hegedüs N. Nádas-telep 3 kor., Mihók János Lippa 1 kor. A szegénytanulók felruházása részére maradt 102 korona, melyért hála-köszönetet mond Tiegermann Ferenc áll. isk. gond. elnöke.

Öt perc.

— A képviselőház ülése. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 12.

A bécsi tanácskozásoknak sokféle kombinációra és reménykedésre utat nyitó fordulatai rendkívül nagy számban hozták össze a képviselőket a Háza. Már tíz óra előtt megnépeült a folyosó s a legtöbb szó természetesen Lukács László pénzügyminiszter váratlan bécsi utjáról esett, amit különösképen a Justh-párt mindenhogyan a maga számítási javára kommentált.

Tíz óra után Návay Lajos elnökhöz egy-másután mentek be a pártok vezetői, először Justh Gyula, azután Székely Ferenc igazságügy-miniszter, végül Vojnits István báró, a munkapárt alelnöke. Az elnök külön külön hosszasan beszélgetett mindegyikkkel.

(A Ház ülése.)

Háromnegyed tizenegyre járt az idő, amikor Návay elnök bement az ülésterembe s a folyosóról becsengette a képviselőket. Néhány apróbb elnöki előterjesztés után bejelentette az elnök, hogy Székely Ferenc igazságügy-miniszter kíván szólni. A bejelentés meglehetősen meglepetést keltett, mivel sokan abban a hitben voltak, hogy a miniszter politikai nyilatkozatot akar tenni. Különösen a Justh-párt volt izgatott, gúnyos zajjal fordult a miniszter fele s ezt kiabálták:

— A szénior!

— Mondjon le a kormány!

A miniszter a után azzal oszlatta el a meglepett várakozást, hogy beterjesztette az északamerikai Egyesült Államokkal kötött szerzői jogi egyezmény beicikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, amit a munkapárt megéljenzett.

Ezután az elnök tette meg előterjesztését a következő ülés napirendjére nézve s indítványozta, hogy a legközelebbi ülés csütörtökön, e hónap 15-én legyen s annak napirendjére tűzze ki a Ház a véderőjavaslat tárgyalásának folytatását.

Az ellenzék nem volt elkészülve arra, hogy a következő ülés napirendjére már a véderőjavaslatot tűzzék ki, de a meglepetésből való fölcsozdásával zajosan tüntetett a napirend megállapításának e módja miatt.

(A folyosóról.)

Ha a képviselőház ülése öt percnél nem is tartott tovább, utána annál elevenebb volt a folyosó. Mindenki bécsi információkat keresett, de mert senki sem jutott e ritka csmezéhez, az emberek a maguk kedve szerint jósolták meg, mikép alakul majd a politika helyzete.

Legnagyobb hallgatósága Justh Gyulának volt, aki először azért tiltakozott hangosan, hogy néhány lap azt írta, hogy gyöngélkedik.

— Hát nézettek meg — mondta harciasan, — úgy nézek én ki, mint aki gyöngélkedik? — Soha nem voltam még ennyire egészséges!

Megkérdezték tőle, miért tűzték ki a jövő ülés napirendjére a véderőjavaslat tárgyalását?

— Magam sem tudom! — felelte nevetve. Mert így nem igen bírom elképzelni, miképen jut szóhoz Khuen? Mi már a kérvények előterjesztésénél azonban teljes erővel megkezdjük a technikai obstrukciót!...

Ez a kijelentés nagy konsternációt keltett a munkapárton.

— Nem akarják szóhoz juttatni a miniszterelnököt? — kérdezték. — Hisz ez kötelesség!

Justh azonban mosolyogva fogadta őket: — Várjak meg — szólt — a miskolci vonat! Mindent megtudnak!

Lukács utazásához mindenféle kombinációt fűztek. Némelyek szerint ezt már a szombati minisztertanácson elhatározták azzal, hogy ha a módosítások szövegezése körül differencia merült fel a két miniszterelnök közt, akkor Khuen a döntés előtt felkéri Lukácsot is Bécsbe. Mások szerint Lukácsnak kisebbségi véleménye volt a minisztertanácsban s ezt terjeszti elő Bécsben. De a sok hír közé dél felé lecsapott az információ, amely már Bécsből érkezett s azt jelentette, hogy Lukács egyáltalán nem is megy a királyhoz.

Ez megcsappantotta az eleven hangulatot s hamar szétoszlott a folyosó népe. Csak még

azt kell feljegyezni a délelőtti eseményeiről, hogy Tisza István hosszú ideig tanácskozott Návay Lajossal s a függetlenségi párt szerda esteire halasztotta el az érkekezletét. Holnap délután ellenben mindhárom függetlenségi párt vita-rendező-bizottsága ülést tart a Kossuthklubban.

Bánffy Miklós gróf tervei.

— Beszélgetés az új intendánssal. —

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, február 12.

Az Operaház nagy frekókkal díszített dísztermébe, amelyben az ember okvetlenül az utolsó intendánssal Keglevich István grófnak imponáló alakjára gondol s amelyet eddig Mészáros igazgató foglalt le magának, tegnap Bánffy Miklós gróf, az ujjonnan kinevezett kormánybiztos költözött be. Kénn a tükör szobájában és az előtermekben tolonganak a látogatók: konstátálni lehet, hogy az ujjonnan kreált magas méltóság nem lesz szinekura. Abból a fesztelen kedvességéből, amellyel Bánffy gróf látogatóit fogadja, abból a hévből és alaposágból, amellyel munkatervéről beszél, látni lehet, hogy vele új szellem, energikus és munkás ember költözött az Operába.

— Azt kívánja, hogy terveimről beszéljek? — mondotta a kormánybiztos fővárosi tudósítónknak. — Most még riacsenek terveim, amint tudja s amint azt a lapok megírták, a kultuszminiszter azzal bizott meg, hogy a két szubvencionált színháznak viszonyait tanulmányozzam és azután tapasztalataim alapján mutassam be terveimet a viszonyok gyökeres javítására vonatkozólag.

— Ez a megbízás a Nemzeti Színházra is vonatkozik?

— Először természetesen az Operaházzal kell foglalkoznom, ahol a reformok a leg-sürgősebbek. Mindamellet a Nemzeti Színháznál is atad számomra dolog. Ez azonban inkább a színház pénzügyeire vonatkozik. A Vig Opera megváltásánál elvállalt kötelezettséget és az új Nemzeti Színház felépítésének költségeit értem ez alatt.

— Milyen módon akar befolyjni gróf ur a legközelebbi jövőben az Operaház vezetésére?

— A legközelebbi jövőben semmiképen sem, ami természetes is, miután először meg kell ismerkednem a színház belső viszonyaival. Ez a szezon más különben is annyira előrehaladt és így nem hiszem, hogy a legközelebbi hónapokban valamibe avatkoznom.

— Gróf ur mindenesetre gyökeres reformokra és változásokra gondol?

— E felől sem nyilatkozhatom ma még, miután természetesen még nem határozta végleg. Sok mindenre gondoltam már, de a legközelebbi jövőben nem szabad tőlem semmit sem várni. Máról-holnapra még egy magán-színházat sem lehet reformálni, annál kevésbé egy államit, amelynek adminisztrációja nehézkesebb.

— Gróf ur ismeri a zenkedvelő közönség nagyrészenek hangulatát, melylyel az Operával szemben viseltetik?

— Természetesen ismerem és azt hiszem, hogyha a rossz vélemény befolyásolná a publikumot, ez a látogatottság rovására menne és megnehezítené a reform keresztülvitelét.

Ezután a beszélgetés külföldi színházakra és darabokra terelődött. Bucsuzáskor az az impresszióm, hogy Bánffy Miklós gróf azok közé az emberek közé tartozik, akik inkább megvalósítják a reformokat, mint előre kikürtölik.

*

Az új intendáns különben tizenegy óra táján robogott a Hajós utcai bejárat elé. Nam

érkezett váratlanul. A portán szobormereven szalutált, az egész Opera lázas izgalommal leste, mik lesznek az első szavai, intézkedik-e? Bánffy Miklós egyenszen Mészáros Imre első-emeleti irodájába ment jó félórashosszáig tanácskozott a direktorral, aztán lementek a szinpadra, ahol éppen a Nyugat Jeánya próbái folytak. Az intendáns bemutatkozott Puccini-nek, aki már kora reggel óta dolgozott. A mester boldogan és hangosan olasz nyelven csevegett Bánffy Miklóssal, aki tökéletesen beszél olaszul. Tizenkét óra után a kormánybiztos a kultuszminisztériumba hajtatott, hogy beszámoljon első impresszióiról...

Gyulai Pál emlékezete.

— Tisza István köszöntője Apponyi Albertre. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 12.

Kisfaludy Károly születése évfordulójának vasárnapján tartotta a Kisfaludy-Társaság hatvanhatodik ünnepi közgyűlését, amelyet ezuttal Gyulai Pál emlékezetének szentelt.

Az Akadémia dísztermét az egybegyűlekezett óriási közönség szorongásig megtöltötte. Megjelentek többek közt: Tisza István gróf nejeval, Apponyi Albert gróf, Balogh Jenő államtitkár, Wlassics Gyula, Berzeviczy Albert, Matkovics Sándor, Herczeg Ferenc, a Petőfi-társaság elnöke, Giesswein Sándor országgyűlési képviselő és még számosan.

Az ünnepi közgyűlést Beöthy Zolt elnök nyitotta meg nagy szabásu beszéddel, amely értékes méltatása volt Gyulai Pál emberi és költői nagyságának. A nagy tetszéssel fogadott megvívó beszéd után általános figyelem közben Vargha Gyula főtitkár tejesztette elő jelentését az elmúlt év jelentős irodalmi eseményeiről. Külön fejezetben ismertette a legutóbbi tagválasztás eredményét és szives szavakkal köszöntötte az új tagokat. A díszgyűlés legkiemelkedőbb mozzanata Kozma Andor rendező tag emlékbeszéde Gyulai Pálról, a költőről. A nagy költő egész életét, munkásságát, jellemét és jelentőségét felölelő hatalmas emlékbeszéd végén kiütött, hogy arra Kozma magától Gyulától kapott megbízást. Halálos ágyán mondta a költő lelkes tanítványának:

— Ugy-e uram, mond rólam emlékbeszédet a Kisfaludy-társaságban?

— Megígértem, megtartottam, — így fejezte be előadását Kozma Andor a közönség perceikig tartó meleg óvációjával.

A tárgysorozat következőpontjaként Vargha Gyula olvasta föl Gyulai Pál emlékezete című hatásos költeményét, majd Pekár Gyula rendező tag lépett az előadói asztalhoz s Gyulainak egy 1857-ben írt kedves és közvetlen humoru vázlatát mutatta be Jancsó Pálról, az első magyar komikusról.

Délben félkét órakor a Continental-szálló nagytermében gyülekeztek a társaság tagjai és számos vendég a díszlakomára. Az ünnepi pohárköszöntőt Berzeviczy Albert mondotta. Apponyi Albert gróf a modern irodalom ellen intézett támadást, a hallgatóság zajos tetszésétől kísérve.

— Gyulai Pál megtestesült élő kánonja volt — mondta többek közt a gróf — az irodalom azon korrektségének, amely fölött örködni manapság talán szükségesebb, mint valaha, mert t. Uraim, valamint én a mozdulatlan kecsességet nem tartanám a gyilkosságnak mentő és enyhítő körülményeül (taps), és úgy a nyelvnek a művészet külső formájának tökélyét nem tartom sem szabadlevélnek, sem

mentő körülménynek arra, hogy a lelkek gyilkolására, nemzetrontásra használják.

Ezután Tisza István gróf, mint vendég, mondott felköszöntőt Apponyi Albertre. A politika és az irodalom szükséges szoros kapcsolatáról beszélt, ami Apponyiban nyilatkozik meg harmonikusan. Habár kívánatos — úgy mond — hogy az Apponyit és őt elválasztó ellentétek mindég éljenek, de kívánatos az is, hogy az ellentétek mellett ne feledkezzen meg a nemes gróf a legmelegebb küzdelem közepette sem az egész nemzetet átfogó mély és megasztos eszméiről sem. Tisza beszéde óriási hatást keltett.

HIREK.

— A hercegprímás ünneplése. *Budapestről* jelentik: Vaszary Kolos hercegprímás születésének nyolcvanadik évfordulóját vasárnap ülte meg az országos katolikus szövetség. Az ünnepi beszédet Rajner Lajos felszentelt püspök tartotta, utána pedig a világi részről Széchenyi Emil gróf mondott beszédet.

A mai nap folyamán a jubiléus főpásztor, akinek állapota nem engedi meg, hogy üdvözítő köldöttiségeket fogadjon, levelekben és táviratokban üdvözölték az ország minden részéről. Meleg hangú levélben üdvözölte a hercegprímást X. Pius pápa is, aki apostoli áldását küldötte az agg főpásztornak és híveinek. Ma délelőtt üdvözölte a hercegprímást a király is, aki a következő táviratot küldötte:

Születésének nyolcvanadik évfordulója alkalmából legbensőbb szerencsekívánataimat fejezem ki Önnek. Az isteni gondviselés még évek hosszú során át tartsa meg az egyház és a haza javára. *Ferencz József.*

Ma délelőtt Vaszary Kolos bitoros hercegprímás házi kápolnájában csendes misét mondott, majd fogadta papágának üdvözítő köldöttiségét. A többi megjelent tisztelő, az egyhárfeljedelem gyengeségére való tekintettel, a kített ivre irta rá nevét.

— Barkóczy mellett. *Budapestről* jelentik: A régi képviselőházban vasárnap délután a katolikus népszövetségek kezdeményezésére népgyűlés volt, amely Barkóczy Sándor báró ismeretes ügyével foglalkozott. *Szmrecsányi* György elnök mondott beszédet Barkóczy mellett és kijelentette, hogy az a miniszter, aki egy tisztviselőt azért, mert a katolicizmust nem csak szavakkal, hanem tettekkel is merete szolgálni, rövid úton áthelyezi, eljárszotta jogát a katolikusok számára. Végül határozati javaslatot nyújtott be, amely kimondja, hogy *Zichy* János gróffal, a katolikus szövetség elnökével szemben a katolikusok népgyűlése bizalmatlansággal viseltetik. Huszár Károly beszéde után a népgyűlés elfogadta a határozati javaslatot. Gyűlés után a jelenlevők egy kis töredéke Barkóczy lakása elé vonult, ahol a rendőrség fogadta őket és egy pár éljen elhangzása után szétszözltek.

— Adományok az Aradi Újságírók Segítő Egyesületének. Nap-nap után tapasztalható a közönség lelkes jóindulata, amelylyel az aradi újságírók humánus célját kísérik. Az *Aradi és Csánádi Egyesült Vasutak* végrehajtó bizottsága tegnapi ülésén ezer koronát szavazott meg az egyesület céljaira. — Az *Aradi Lovaspálya és Góstéglagyár R. T.* a száz koronát küldött az egyesületnek. A két nemeslelkű adományért ezután mond hálás köszönetet az elnökség.

— Halálozás. *Nattland* Mária 55 éves korában meghalt Aradon. Az elhunyt urhölgyben *Nattland* Bernát, az *Aradi Polgári Takarékpénztár* vezérigazgatója nővérét gyászolja.

— A szegedi közigazgatás botránya. *Szegedről* jelentik: Több szegedi városi hivatalnokot fölfüggesztettek, mert az a vád ellenük, hogy állásukat magánérdekeik céljára használták ki. Lázár polgármester *Koczor* János tanácsnokot és *Ferenczy* Mihály alkapitányt elmozdította állásuktól, illetve más ügyosztályhoz helyezte át. Gyanusítják *Laczkovits* János kiadót. Ezzel a dologgal kapcsolatban egy telekpanama is kiderült, amelyben szintén *Koczor* tanácsnok szerepelt, akit most az építési ügyosztályból az adóügyi osztályba helyeztek. A két ügyber, amelyek közül az egyik párját ritkító közigazgatási visszaélés, most is folyik a vizsgálata. A vád szerint *Koczor* veje meg nem engedhető építési engedélyeket járt ki a városnál gazdaemberek részére. A kérvényeket *Koczor* referálta és körülbelül 150 gazda fejéenkint 46 koronát fizetett a kijárónak. A rendőri kapitány bírta rá a palaszitokat az engedély kérésére.

— Ezred áthelyezés. Hónapokkal ezelőtt megirtuk, hogy a 3. számú oszár és királyi huszáreszede, amelynek egy része Aradon szolgál, jelenlegi állomáshelyéről *Przemysl* Sopronban helyezik át. A katonai rendeleti Közlöny most azt jelenti, hogy az ezrednek, amely tudvalevőleg *Hadik*-huszárok néven ismeretes, nemcsak Sopronba, hanem *Neszidérbe* és *Szt.-Györgyre* is kerül egy-egy osztálya, míg az aradi rész megmarad mostani helyén. — Az aradi 33. gyalogezred negyedik zászlóaljja tudvalevőleg eddig *Focában* állomásozott. A zászlóaljat most *Crkvicére* helyezték át.

— Főuri hamis kártyások. Berlinből jelentik: A düsseldorfi büntetőtörvényszék, ma egy főuri hamiskártyásbanda feltűnést keltő bűnyűjét tárgyalja. Szereplő személyek: *Wrede* György báró, *Wrede* Ágost báró nyug. kapitány, *Schroeder* Ottó dr. volt kormánytanácsos és egy *Löwen* Gusztáv nevű kereskedő. A bűnper központjában *Schroeder* áll, akit egy berlini klubban annak idején hamis kártyáson kaptak rajta, de akkor eltussolták az ügyet és becsületszavát vették, hogy többé hazárdjátékokat nem fog játszani. Szavát nem tartotta meg, nyugdíjba kellett mennie és 1909-ben a holland határon fekvő *Vaalsben* hamis kártyázás miatt letartóztatták és kilazoláltatták Németországnak. 1911-ben *Schroeder* *Löwen* kereskedő társaságában játéklklubot alapított *Düsseldorfban* és ebben jelentős szerepet játszottak már a *Wrede* bárók is, akiknek nejei, mislalt férjeik az áldozataikat a játékszobában kifosztották, a háziasszonyok szerepében a vendégeket fogadták. A rendőrség azonban tudomást szerzett a játéklklubról, rajtaütött, a bank pénzét lefoglalta, a szereplőket pedig letartóztatta. Az ügy tárgyalása iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

— Öngyilkosság az árvaszéki hivatalban. *Eperjesről* jelentik: *Eperjesen* tegnap délután temették el *Szűcs* Endre vármegyei árvaszéki jegyzőt, aki pénteken délután agyonlőtte magát. *Szűcs* pénteken még a hivatalában dolgozva, a hivatalos órák után eltávozott, majd csakhamar visszatért a megyeházára. Fölment szobájába, amelynek ajtaját magára zárta és irasztalánál *Browning*-pisztolylyal agyonlőtte magát. Az épületben már senki nem volt és az öngyilkost csak szombaton találták meg holtan, vérbefagyva. *Szűcs* Endre adósságai és családi életének boldogtalansága miatt követte el az öngyilkosságot. Pár év előtt nősült, egy gazdag földbirtokos leányát, *Máthé* Etelt vette el feleségül. Családi élete rendkívül boldogtalan volt. Apósa nem fizette ki adósságait, melyek miatt folyton zaklatták a ma, de nem egész fizetését lefoglalták. Később elvált a feleségétől, akinek nagyösszegű tartásdíjat kellett fizetnie. A teljes anyagi romlás tönkre tette idegeit a fiatal tisztviselőnek, aki nem bírta tovább az életét és egy revolverlövéllyel tett pontot keserves kálváriája után.

— Erdekes házassági ajánlat. *Szatmárról* jelentik: Egy özvegy *Beleznay* Györgyné nevű urinő, 1000 hold föld tulajdonosa, beleszeretett a szatmári szintársulat egyik fiatal — nagyon is fiatal — tagjába, a 18 éves *Roóz* Jenő színészbe, akinek levelet irt, hogy legyen a férje. *Roóz* kapva-kapott a fényes ajánlaton, kijelentette, hogy hajlandó magát férjének feláldozni, tekintve, hogy *Beleznay* né leveletben arra is kötelezte magát, hogyha férjül megy hozzá, az egész ezer holdat a nevére iratja. Az ifju szülei azonban megakadályozták a házasságot.

— Áradások Aradmegyében. Aradmegye különböző részeiből riasztó hírek érkeznek arról, hogy a *Körös* áradása veszedelmes mérveket öltött. Az idej abnormis időjárás, a hirtelen beállott enyhe idő, mely a nagymennyiségű havat elolvasztotta, annyira megdagasztották a folyam vizét, hogy az alacsonyabb helyeken már ki is öntött a víz. *Jószáshelyről* jelentik, hogy az alacsonyabb fekvésű földeket már elárasztotta a víz. Honctói jelentés szerint a *Körös* ott néhány nap alatt mintegy 16 centiméternyit áradt, a vizálás magas, de tekintve, hogy a gátak magasak és rendben vannak, veszedelem nem fenyeget. *Brádon* és *Körösbányán* az alacsonyabb fekvésű földeket elöntötte a víz, a gátak körül serényen folynak a munkálatok.

— Másodvirágzás. Szokatlan nőszóktetés hírét jelentik *Titelről*. *Lázics* György 80 éves osurgói gazdálkodó régebb idő óta szerelmi viszonnyt folytatott *Pilitalatz* Urosné 70 éves odaváló szerb asszonnyal. A szerelmesek tegnap elhatározták, hogy megszöknek. Este nyolc órakor a falu végén várta *Lázics* szerelmét, aki megegyezésték értelmében megvárta, míg férje elalazik, azután kiosont a házból. A „fiatalok” nyomtalanul eltűntek.

— Agyonvert legény. Tegnap délután a vadászati korezmában összeszóllalkoztak *Vágó* Sándor és *Gurbán* János legények *Borbély* János nevű társukkal. A verekedőket a többi mulatózók szétválasztották, de a két legény eltávozva a korezmából, a sarkon megvárták haragosukat és husángokkal hátulról leütötték. A gyilkos legényeket letartóztatta a csendőrség.

— Kabátlopások egy iskolában. A *Kossuth* utcai elemi iskola igazgatója jelentette az aradi rendőrségnek, hogy az iskola folyosójáról hat nővendék télikabátját elloptak. A rendőrség a tetteseket *Furman* Gyula inas és két 10–12 éves társa személyében kinyomozta.

— Menyasszonyi és alkalmi ajándékok legolcsóbb beszerzési forrása *Fischer* Mór Arad, üveg, porcellán, lámpa és díszműtáru kereskedése *Andrássy*-tér 20. Városi és megyei telefon 568.

— Köszönetnyilvánítás. *Dr. Apor* Lipótné ravatalára szánt koszoru megváltása fejében végvári *Neuman* Dániel és neje 50 koronát, özv. *Lukács* Lajosné 10 koronát adományozott az izr. népkönyhának. Ezen kegyeletes adományokért ezúton mondunk benső köszönetet. A népkönyha vezetősége. — Az aradi 1848–49-es honvédek részére *Tágyányi* István örökösai bort, *Kristyó* János kenyeret, az *Aradi Polgári Takarékpénztár* és *Aradi* Elő Takarékpénztár 50–50 korona segélyt, egy ujszentannai társaság *Gattermayer* Károly gyűjtésével 18 kor. 40 fillért juttatott. Fogadják a nemesszívű adakozók az elnökség hálás köszönetét.

— Tolvaj szállodai szolgáló. *Uragi* István volt szállodai szolgáló tegnap egyik aradi ékszerésznél egy darab gyémánt függőt akart eladni. Az ékszerész gyanusnak találta az eladást és a rendőrséget erről értesítette. *Uragi* azt mondta, hogy a függőt a sógornője találta és tőle kapta értékesítés céljából. Háskutatást tartottak a lakásán és ládájában *Bloch* H. cégtől származó írószereket, a vasuti vendéglőből való asztalneműeket, *Grünbaum* Sándor *Korosmájából* lopott italneműeket találtak. Letartóztatták.

— Olcsó szleli könyvek *Ingusz* J. és *Fia* *Weitzer* János utcában egyesített könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 0071

!! Hatóságilag engedélyezett végeladás !!

Összes raktáron levő kész cipőárui-
mat üzletfelosztás miatt minden elfo-
gadható árban kiárúsítom.

KLEIN JÓZSEF
ARADON, PETÓFI-UTCA.
Városi és megyei telefon szám 826.

— Pénz farsangszükségletekre, dacára a magas kamatlábnak, mégis a régi olcsó feltételek mellett kapható ingatlanokra u. sz. tisztviselői és váltó kölcsönök Szűcs F. Vilmosnál Karolina-utca 8.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 12-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Schütz Adolf vasöntőnek Adolf nevű fia. Juhász Mihály napszámossnak Mihály nevű fia. Kovács János napszámossnak Ilona nevű leánya. Varga András kőművesnek Magda nevű leánya. Csuputiga György ügyv. irnoknak Mária nevű leánya. Világ János kereskedőnek István nevű fia. Meghalt: Özv. Fürst Péterné 49 éves magánzónő. Tomuca György 80 éves napszámoss. Váradi Béla 6 hónapos fiú. Varsandán Péterné 62 éves napszámoss. Stojco Keresztély 30 napos fiú. Bogsán István 3 hónapos fiú. Házasságok kötött: Kelebercz Sándor tisztiszolga Rácz Etelkával. Kampján György kőműves Szagaszer Máriával. Kafka Géza lakatos Márki Ilonával. Dezső János rajzoló Dani Annával. Sarkadi Endre artista Ladik Etelkával.

— Páratlan alkalmi bevásárlás. Tulhalmozott raktár miatt bevásárlási áron árultja Weinberger Ferenc ékszerész Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) remek szép ékszereit, zseborát és ezüstnemű raktárát. Telefon 489. 6029

— Magyar-Német, mellényzsebben hordozható Liliput szótár, 1500 szóval, 1 kor. 20 fillért. Croker: Jogosu't büszkeség 2 kor. 40 fillért. Balsac: Szamárbor 1 kor. 90 fillért. Herczeg F.: Napváros 4 koronáért. Mikszáth: Töveskes 5 koronáért kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésében Aradon.

— Egész könyvtárakat és hangjegyeket vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése. 4871

— 80 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izsó kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

TANÜGY.

(—) Előléptetés. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Reimholz Árpád lippai felső kereskedelmi iskolai tanárt és Jablovszky Mihály lippai polgári iskolai tanítót a VIII. fizetési osztályba nevezte ki.

SPORT.

+ Megalakult az Aradi Vivó Klub. Vasárnap délelőtt feltűnően órákor a városháza tanács-termében szokatlan érdeklődés mellett alakult meg az Aradi Vivó Klub. Cabdebó Géza tábornok nyitotta meg a közgyűlés, mely a Klub megalakulását kimondotta. Majd az alapszabályok felolvasása következett, melyet a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadott. A közgyűlés Szántay Lajost bista meg azzal, hogy egy klubhelyiséget nézzen, mely helyiség alkalmas lenne a közgyűlés által meghatározott igényeknek.

A közgyűlés a tisztikart a következőképp választotta meg:

Diszelnökök: gyoroki Andrényi Károly báró, Pallavicini Alfréd őrnagy, Strobel Rezső lovag ezredes, elnök: nyéki Kintzig János, társelnökök: Cabdebó tábornok, Himory László dr. orsz. képviselő, kiejolsvai Szabó Zoltán alvezetés. Ügyvezető igazgató: Zöldi M. János. Ügyv. ig. helyettes: Sugár Jenő dr. Titkár: Abaffy György. Másodtitkár: Gonda Ernő. Főjegyző: Szabó György. Jegyzők: Losonezy Béla, Mittermayer Ödön, Opre Póter, Tesits Milivoj. Főpénztáros: Gábor Sándor. Pénztáros: Székely Károly. Ellenőrök: Hoffmann

Aladár, Dreschmidt Ferenc, Leitner Ferenc, Nikolits Sándor. Háznagy: Kiltay Zoltán dr. Ügyész: Gabos Jenő dr.

Kulisszatitkok.

(A primadonna nem menyasszony. — A sápadt szerző.)
(Fővárosi levél.)

Budapest, február 12.

A Leányvásár a jövő hétfőn a századik előadás jubileumát éri meg, de az az érdeklődés, a mely ezt a pompás operettet kezdettől fogva kísérte, még mindig nem csappant meg. A századik előadáson természetesen részt vesz Petrás Sári is, aki néhány napig beteg volt, de aki már tegnap este megjelent ismét a Király-színház színpadán. Egyebiránt Petrás Sári az utóbbi időben furcsa hírek terjedtek el. Hogyan, miképen, micsoda forrásból, vagy aproposból, — nem tudta senki, de annyi tény, hogy egy pár nap óta innen is, onnan is hallja az ember, hogy Petrás Sári — menyasszony. Ezek a hírek főképp akkor tartották magukat, amikor a primadonna néhány napig beteg feküdt fővám-téri lakásán.

A Petrás Sári betegsége idején történt, hogy Jacobi Viktor, a Leányvásár kitűnő komponistája bement a rendező csemegekereskedésébe és ott összevásárolt mindent, ami jó és drága. Ananászt, déligyümölcsöt, finom borokat, pezsgőt és a csomagot elküldette a beteg primadonnának. Mikor a címet bemondta a fölíró kisasszonynak, a kisasszony egyszerre letette a ceruzát és mosolyogva, megértő pillantással mondta:

— Ah, Jacobi ur, hát szabad gratulálnom?

— Mihez? kérdezte csodálkozva a komponista.

— Ugyan kérem, hiszen tudjuk mi már jól. Hallottuk másoktól is, hogy a Petrás Sári menyasszony, csak éppen azt nem tudtuk eddig, hogy ki a vőlegény...

— Dehogy, — felelte nevetve a komponista, — szó ainos róla. Sajnos, nem vagyok a vőlegénye. De miből következteti ezt?

— Egyszerű a dolog. Nagy praksisunk van már nekünk ebben. Mikor valaki egy hölgynek virágot meg ilyesmit küld, akkor még nincs semmi baj; de amikor már — déligyümölcsöt küld neki, akkor biztos, hogy menyasszonynak küldi...

A Györgyike drága gyermek premiérje egyike volt a legizgalmasabb estéknek a Vigszínház-ban. Persze a szerző sem volt nyugodt. Sőt. Amugy is nagyon szenzibilis, érzékeny lelkét a bemutató előkészületei erősen megviselték, úgy, hogy a premier estéjén még a barátainak is feltűnt Szomorj Dezső szerző különös sápadtsága.

— Hiszen, ha így kilép, a közönség megijed! — mondogatták.

Amikor aztán a lámpák elé került a diadalmas szerző — és sokszor, nagyon sokszor kellett megjelennie a zúgó tapsokra — általában feltűnt, hogy milyen friss, piros volt a képe.

— Na, hiába, kitűnő ember — mondogatták — és mégis csak leküzdötte a lámpalázat... Soha láttuk ilyen üdének, ilyen vidámnak... Persze a siker, a siker...

De persze csak utólag tűnt ki, hogy Jób Dániel, a találékonny rendező mindenre gondolt.

Amint a szerző ugyanis a függöny elé lépett, a rendező rendelkezése hígyultak — a rivalda piros lámpái.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Carlo. Sikerült. Köszömjük.

D. Az egyik nem nyert. A másik húzás még nem történt meg.

K. E. V. Nem vált be.

Bármennyire hatásos

és jó a közönségek csukamájolaj, mégsem tagadható, hogy az emberek nagy része, úgy felnőttek, mint gyermekek, szaga és íze miatt nem képesek azt szedni. A Scott-féle Emulsió-t ellenben, melyben a csukamájolaj jó tulajdonságai hatásosabb alakban találhatók fel, mindenki szívesen veszi és még huzamosabb használat után is jól megemészti. A Scott-féle Emulsió hosszabb ideig, naponta háromszor rendszeresen véve, halvány, étvágytalan gyermekeket, vidám, boldog babákká varázsol. Bevásárlásnál kifejezetten

A Scott-féle eljárás védjegye a halászi — képmagyarázatban van.

SCOTT-féle Emulsió-t

kérjük. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia úgy a jószág, mint hatás tekintetében. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Minden gyógyszerárban kapható. 676

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZIEKEDÉS.

— Az Aradi Kereskedők Takarékszövetkezete vasárnap délelőtt az aradi kereskedelmi és iparkamara nagytermében tartotta rendezévi közgyűlését.

A közgyűlést Varjassy Lajos polgármester, intézeti elnök nyitotta meg, aki lendülettel szavakkal méltatta a szövetkezet gazdasági hivatását és elért szép pozícióját. A közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésével Sugár Jenő dr. intézeti ügyész, annak hitelesítésével Grallert Rezső és Korniss Jón szövetkezeti tagokat bista meg. Az igazgatóság jelentése, amelyet Faragó Rezső ügyv. igazgató olvasott föl, kiemeli, hogy a szövetkezet tagjai huszezernél több törzsbetét után teljesítenek heti befizetéseket; az intézet kölcsönének álladéka a két millió koronát meghaladja. Az igazgatóság a jelentést tudomásul véve, elhatározta, hogy a 74,233 K. 29 fillért kitevő évi tiszta nyereségből a veszteség tartalék alapot 27,000 koronára egészíti ki, a havi törzsbetétes tagoknak öt és fél szazalék haszonrészt fizet; a heti betétes évtársulatok dotálása után, a felszámoló évtársulatnak törzsbetétként 19 korona nyereség részesedést (a múlt évben 18 korona 50 fillért) fizet. A jelentés után a tagok nevében Zima Tibor méltatta az elért kedvező eredményt, s utána a közgyűlés az intézeti elnöknek, az igazgatóságnak, a felügyelő bizottságnak és a választmánynak és a tisztikarnak az elmúlt évi működéséért köszönetet szavazott. Ezután a IX. évtársulatot, amelybe eddig 789 tag közel 6000 törzsbetétet jegyzett, megalakítottak mondták ki, s az alapszabályok a veszteség tartalékra vonatkozó részt módosították. Végül a választások következtek. Az igazgatóság kilépő tagjait, Hegyi Albert és Kappich Zsigmondot, újra megválasztották, az igazgatóság új tagjait Faragó Rezső ügyvezető igazgatót, a felügyelő bizottságban megválasztott helyre Vincze Endrét az arad-ósanádi egyesült vasutak főpénztárosát, a választmányba a kilépő és újból megválasztott tagok mellé Ecker Gyula, Kerpel Izsó, Lóvai Adolf és Piek Ernő, az V. évtársulat felszámoló bizottságába új tagokul Halpern Mikeát és Scheiber Lajost.

Budapesti Áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 12

Készáru.

Kínálat, vételkésv gyenge, 5 ezer mm. változatlan.

Natáridő.

	Dél sziat	2 órai sziat
Buza 1912. áprillist	11.92-11.93	11.93-11.94
Buza 1912. májusra	11.82-11.83	11.83-11.84
Buza 1912. októberre	11.13-11.14	11.13-11.14
Ross 1912. áprillisa	10.68-10.69	10.68-10.69
Ross 1912. októberre	9.33-9.34	9.38-9.39
Tengeri 1912. május	9.16-9.17	9.05-9.06
Zab 1912. áprillisa	10.40-10.41	10.36-10.37
Zab 1912. október	8.67-8.68	8.68-8.69

Az árak 50 kilónként számítva.

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. február 12.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	11.00-11.05
77	11.05-11.10
78	11.15-11.20
79	11.25-11.30

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	10.80-10.85
Ross	9.50-9.55
Aspa	8.90-9.00
Zab	9.00-9.10
Tengeri	8.65-8.75

Budapesti értéktőzsde (Táv. felszítés)

— Február 12. —

Magyar aranyjárdék 4%	09.90
Magyar koronajárdék 4%	91.15
Magyar koronajárdék 3 1/2%	78.60
Magy. földterem. kötvény 4%	91.25
Horvát-szlavon földterem. kötvény	92.25
Magyar nyaralásnyarajegy kölcsön	210
Tiszazab. és szegedi nyarajegy kölcsön	49
Osztrák járdék papírban	90.75
Osztrák járdék esztbe	91.—
Osztrák járdék aranyban	114.—
Osztrák koronajárdék 4%	107.5
1880. évi osztrák államsorajegy	159
Osztrák-magyar bankrészvény	19.50
Magyar hitelbank-részvény	72.00
Osztrák hitelintézet részvény	60.50
Osztr.-magy. államsvasúti részvény	36.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.—

Német birodalmi márka	117.58 1/2
London vista	241 —
Páris vista	95.42 1/2
20 márkás arany	28.32

Kőbányai sertéslajó.

— Febr. 12. —

Január 10 Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 820 kilogrammon felüli súlyban) 145—147 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 140—148 fillér. Közép (páronként 240—280 kigr.) 146—148 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi február hó 8. napján volt készlet 1'922 drb. — 1912. február hó 9 én felhajtott 110 drb. — 1912. február 9 én elszállított 485 drb. — 1912. febr. 10. napjára maradt készletben 17547 drb.

A hivott sertéslétszám irányszata: élénk.

Felelős szerkesztő:

Belgár Lajos.**NEMZETI SZÍNHÁZ.**

Kedd, 1912. február hó 13-án

C) bérlet

C) bérlet

Rip van Winkle.

Regényes nagy operette 3 felvonásban, 4 képbén. Irták: Mailhac és Tarnie. Fordították: Evva L. és Fái J. B. Zenejét szerzette: Planquette.

SZEMELYEK:

Rip van Winkle Ladiszlaj J.	Nikk. fogadós Kulcsár L.
Lizbeth, neje Wlassák V.	Katrina Nögrady M.
Derick Polgár S.	Charlotte Benkőne.
Adrien, I. felv. Scheiber F.	Rikkardson Szabó Lajos.
Adrien III. fel. Cséh Ferenc.	Hudson Herold E.
Van der Bilt Vass Jenő.	Hadnagy Keller István

Kezdete este 7/8 órakor.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma kedden, 1912. február 13-én:

1. Titokzatos szolga Humoros. — 2. Lichtenstein hercegség. Természet után. — 3. Ámor legujabb tréfája. A legkacagtatóbb bohózat. — 4. Brutális szerelem. Szenzációs mimodráma 3 felvonásban. Sláger kép.

Előadások d. u. 1/2 órától kezdve este 11 óráig. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér. — Az előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma kedden, 1912. február 13-án:

Csak 3 napig.

1. Pali hatszoros párba. Kacagtató. — 2. Aké másnak vermet és. Humoros. — 3. A lélek titkai gyönyörű végesvégig lebilincselő szenzációs kép, két részben.

Az előadások kezdete délután 1/2 órától folytatlagosan 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor. Zártsték 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér. III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Hölgyek kéretnek a nézőtér. kalap nélkül megjelenni. — Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Limbek János és fia

első magy. kir. szab. ércokoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Mélyen megszorodott szívvel tudjuk, hogy felejthetetlen jó testvérünk

Nattland Mária,

folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor, életének 55-ik évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

A boldogult földi maradványai folyó hó 13-án délután fél 3 órakor fognak Erzsébet királyné-közt 13-ik számú házban a róm. kat. egyház szertartásai szerint be-szenteltetni és a felső temetőben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szent-mise a boldogult lelki üdvéért február hó 14-én délelőtt 9 órakor fog a főt. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Nyugodjék békében! 857

Arad, 1912. évi február hó 12-én.

Nattland Bernát, Matilda és János.

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R. T.

legkitünőbb és legizletesebb idénysőre a malátadus

SZENT JÁNOS-SÖR

folyó hó 26-ától kezdve Aradon kizárólag a „Vadászkürt“ és a „Központi Szálloda“ éttermében valamint a helybeli főraktárunkban lesz kimerve.

374

Vidéki rendelések aradi főraktárunkhoz:

ÉLES ÁRMIN

csemege- és fűszerkereskedőhöz intézendők.

Új asztalos műhely!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Aradon, Wesselényi-utca I. szám** alatt épület- és butorasztales műhelyt nyitottam. Elvállalok: épület, butor, portale és boltberendezéseket a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern kivitelben jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem

Papp János épület- és butorasztalos
Arad, Wesselényi-utca I. szám.

Braun N. Antal

Ajánlja a n. é. építettő közönségnek dusan felszerelt

festékraktárát,

továbbá építőanyagokat, u. m : cement, mész, vakolati köport, fedőcserép, stucatur-nádfonat, betoncsövek, cementburkolati lapok stb. stb. legelőcsőbb árakon.

Gipsz saját körösbányai gipszgyárából.

Arad, Boros Béni-tér 7. (Telefon 387.)

Sztanity György

Építési vállalkozó és kövezőmester Arad, Kelemen-tér 6. szám.

Elvállal és készít mindennemű

kövezési, utépitési, csatornázási
és ezekkel kapcsolatos munkákat bárhol, a legolcsóbb árakon, a legelőnyösebb feltételek mellett. 855 Költségvetések díjtalanok.

Csak a
minőség

6681

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higiénikus
Palmakaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

Apró hirdetések

folytatása.

KÖLÖNFÉLE.

Ingtalan forgalmi iroda

Aradon, Erzsébet-körút 5. sz. (Klein József házában.) I. em. Telefon 551. Foglalkozik ingatlanok adásvételével. Előnyös kölcsönök szerzésével, meglévők konvertálásával. Nyilván tart a legnagyobb választékban eladó bérpalotákat, családi házakat, egyéb jövedelmező ingatlanokat, üzleteket, stb. Gyár, fakereskedés, téglagyártás s egyéb foglalkozási ágak részére nagyobb területekkel rendelkezik. Telefon és postai megkeresések azonnal elintézését nyernek. 386

Vanillon

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vaniliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sütő-por Baking Powder, finom tészták készítéséhez. Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Ugyes kárptos

ajánlikozik e szakmába bármily kárptos munkák pontos és kitűnő elvégzésére, úgy saját műhelyében, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemlés nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz. 2237

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és Weisz hírneves állat tápporából. III-711

Épület és díszmű bádogos

munkákat legutányosabban készít egy helyben, mint vidéken Diamant lenő Weltzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 3631

Lakás!

Erzsébet királyné köruton

(az igazságügyi palota mellett) épült új házban 1, 2, 3, 4, 5 és 7 szobás

modern lakások,

műhely és raktárnak alkalmas pincék

garçon lakások május 1-re kiadók.

Felvilágosítást ad József-főherceg-ut 18. szám alatt a házmester. 826

Csillárok, Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Aradi Péter-utca 2. (Rt. 1237)

Ha pontosan és diszkrétan akarja ügyeit elvégeztetni, úgy csak a

Gyorsfutár-vállalathoz

forduljon, Zrinyi-u. 1. Telefon 848.

Ugyszintén elvállal koszt-hordást, színházjegyváltást, gardirozást, reklámok kiosztását, számlák incassálását, lakás és butorozott szoba kiadást és keresést is a legolcsóbb árakban. 248

Eladó

mozgófénykép-berendezés,

mely csak vendéglő vagy kávéház részére alkalmas, teljesen felszerelve, oxigén világítással, olcsó árban azonnal eladó, a vevőt a mozgófénykép előadás vezetéséhez betanítom, úgy, hogy gépészt tartania nem kell. — Bővebb felvilágosítást ad

Erdmann szállodás

Központi szálloda

Marosillyén.

Fischer Testvérek

sodronyszövet, kerítésfonat, szita-árak és acélsodrony-ágybetét készítő

Arad, József főherceg-ut 18.

Gyártelep; Kossuth-utca 45. sz.

Telefon 557.

Ajánlják minden e szakmába vágó dolgok állandó nagy raktárát a n. é. közönség szives figyelmébe, melyek versenyképes olcsó árért kaphatók.

Arjegyzévet kívánafra bérmentve küldünk. 861

Igen alkalmas ingatlan vétel!

Jól jövedelmező teljesen jókarban levő

bérház,

hol modernül berendezett 6 szobás lakás összes mellékhelyiségekkel és csukott folyosóval van, továbbá 8 egy szobás lakás minden hozzátartozóval egy nagy istálló, 24 drb. jószágnak beférő hellyel, tagas, nagy kocsi-szin, mely igen alkalmas bármilyen ipartelepnek

nagy udvar,

beültetett gyümölcsös kert, az egész házban villany bevezetve, szabad kézből azonnal

eladó.

Bővebbet ILLÉS-UTCA 75. sz. alatt a tulajdonosnál. 699

Telefon 851. sz.

Telefon 851. sz.

Értesítés!

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Aradon, Aulich Lajos-utca 2. szám alatt levő Bettelheim K. utóda első aradi

fehérnemű gőzmosó és tisztító intézetemet

ujjonnan és motorerőre berendezve üzembe hoztam, ami által a legkényesebb igényeknek megfelelni igyekszem azzal is, hogy a berendezésen kívül teljesen új személyzetet alkalmaztam.

A modern kor követelményeinek megfelelőleg, anyagi áldozatokat nem kímélve, törekvésem kizárólag odairányul, hogy a nagyérdemű közönség becses pártfogását a jövőben kiérdemeljem. Szakszerű intézetemben megbízások gyorsan és pontosan teljesíttetnek. A legdiszesebb különlegességek, piperek, kelengyék, legszabben tisztítottak. A fehérneműk elhozatalára és hazaszállítására embereim díjmentesen állnak rendelkezésre. — Kiváló tisztelettel 745

őzv. Fischer Lipótné.

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek!

Ernyő, fűző, egyenes-tartó és haskötő különlegességek készítője

Varga D. Dani
Arad, Andrásy-t. 20

Telefon 808. szám.

247

Ezen rovatban minden szöveg-
eset betűtárára ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 12.
Kiadóhivatali telefon: 181. sz.
Szerkesztőség: 287. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések postai utalványon küldésük — a szabványos a szöveg előír — vagy levélbűvegekben. Tudasításnál a hirdetés száma mindenkor közzé-
adandó. A hirdetés díja a kiadóhivatal, az esetekben, válasszék a kiadóhivatal. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számítható. Minden szöveg 4 fillér, vastag-
abb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kiadóhivatal elöljáróságánál felvehető. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal-
kivételével díjazással megismerhető. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege miatt kér-
denek a kiadóhivatalba, ne tessék
szövegi okiratokat mellékelni, mert
szövegi semmiféle felelősséget nem
vállalunk. Azokat az ajánlatokat,
 melyeket az apróhirdetés megje-
lésétől számított 4 héten belül
elismertjük el nem vesszük a kiadóhi-
vatal megsemmisítéssel.

LEVELEZÉS.

Pannónia éttermében

mult hét vasárnapján 4-én este
másodmagával velem szemközt
ülő fehér selyem bluzos, elmenetel-
kor fekete fátyolt, szörme kabátot
viselő fess urnót, ki sör után pohár
bort ivott, kérem kegyeskedjen
velem közölni e kiadóhivatalba.
„Discretio uri becsületszó“ jellegére,
— melyet hirdetésí nyugtám ellené-
ben kapok ki — levéleszmecseré
lehetséges-e? Vörösbort ivó pesti.
858

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és
Weisz készítménye. III-711

OKTATÁS.

Középiskolai

magántanulókat, ugyancsak gyen-
ge tanulókat correpetálásra esetleg
benlakással felelősséggel elvállal.
Izr. fiuinternátus Arad, Chorin
Áron-utca 1. sz. 455

Francia

születésű kisasszony gyermekek-
nek, vagy nőknek órákat adni.
Cím a kiadóhivatalban. 835

Ha megfázott

de orvosságot, de egy csésze
Vojtek és Weisz léle teát igyék.
III-711

Február 1-én

új gépirási, gyorsírási és könyv-
viteli tanfolyam vette kezdetét. Tar-
s hónapig. Beiratkozni az egyes
szakaszokra is lehet. Díjtalan,
biztos állásközvetítés. Jelentkezni
lehet Ziffer Sándornál, József téri
herceg-ut 7. 4904

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint
Vojtek és Weiszól. III-711

A világhírű Nachtmann gyógy-
szerész vegy. prep.

Egészségi gyapot dohányzóknak

és ezen gyapottal ellátott eredeti
veg. prep. Antinikotin „Hygea“
sig. hüvelyek kaphatók kizárólag

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Egyetlen szer tudományosan be-
bizonyítva nikotin ellen.

1 doboz 80 fillér 291 Világzabados.

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos,
nyugatos 2 butorított utcai szoba
Luther Márton-utca 1. sz. a., eset-
leg azonnal is átvehető. 5188

Üzlethelyiség

május hó 1-étől kiadó. Bővebbet
Karácsonyi Márton uri szabónál,
Weitzer János-utca 8. 765

Egy jó forgalmu

fűszerkereskedés eladó Demeter-
utca 107. 766

Üzlethelyiség

kiadó Andrassy-tér 3. Neuman-
ház (Tabajdi Károly-utcában.) 821

Egy jóforgalmu

trafik, tőzsde, papirkereskedéssel
egybekötve a Szabadság-tér sar-
kán azonnal eladó. Hunyadi-utca
1. szám. 851

KIADO LAKÁS.

2 szobás

újjonnan festett utcai lakás Mo-
sóczy-telepen, Frankl Gézánál, má-
jus 1-ére kiadó. 641

Első emeleti

lakás az Andrassy-téren banknak,
vagy más intézetnek május hó
1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Május 1-re

két 3 szobás utcai lakás, fürdő-
szobával, hozzátartozókkal, kiadó
Kis Ernő-utca 4. 747

Eötvös-utca 17. sz. a.

egy négy szobából álló utcai lakás
május elsejére kiadó. 770

Két szoba,

konyha, kamra, külön álló mo-
dern lakás, udvari, május hó 1-ére
kiadó. Deák Ferenc-u. 22. 811

Két szoba,

fürdő szobából álló garzon lakás,
Rákóczi-u. 30. kiadó. 833

A Városháza közelében

egy elegánsan berendezett szoba,
esetleg uri ellátással kiadó. Kiss
Ernő-u. 4. 865

Lujza-utca 3. sz. alatt

3 szoba, előszobából álló udvari
lakás, minden hozzátartozóval,
május 1-re kiadó. 808

Egy 2 szobás lakás

minden mellékkeliséggel együtt
május hó 1-ére kiadó. Bővebbet a
háztulajdonosnál, Mikes Kelemen-
utca 9. 697

A poloska

teljes kiírtása csupán Vojtek és
Weisz biztos szereivel érhető el.
III-711

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Teljesen

újkarban levő „Ujlaki“ látható
írásu írógép előnyös árban eladó.
Cím a kiadóhivatalban. 771

Tökmag

és tökmagolaj kisebb-nagyobb
mennyiségben kapható Bontoz La-
jos olaj-malomtulajdonosnál Nagy-
szalonta. 471

Előfizetési felhívás

az Atheneum könyvtára! Ha-
vonta jelenik meg egy teljes mű,
k. b. 500 oldal, örökbecsű tartal-
lalommal, izléses kiállítással, ára
K 1.90. Eddig megjelent: Kóbor
Tamás: Komédiák. Bíró Lajos:
Glória. Balzac: Szamárkör. Házhoz
szállítva, kapható Krausz Paulin,
könyv- és papirkereskedésében,
színház-épület. 4481

Rum compositio

jó házi rum előállítása Vojtek és
Weisznál. III-711

Arad legrégebbi kerékpár-,

varrógépraktára és javító műhelye.
Alapított 1891. Hammer Vilmos,
villanyműszerész Arad, Szabadság-
tér 7. szám. Egyedüli képviselő a
világhírű Pfaff varrógépekből, He-
likal, Premier, Puch és Viktoria
kerékpárokból. Telefon 96. 481

Képket mintákból

legnagyobb választék és legolcsób-
ban lesznek elkészítve, ugyancsak
mindennemű üvegezést olcsón és
pontosan eszközöl Fischer Mór, üveg-
és porcellán-, lámpa-, diszműaru-
kereskedés Andrassy-tér 20. Me-
gyei és városi telefon 568.

Dívatlevélpapírok

legújabb, legszebb kivitelben dobo-
zontként 8-, 6-, 4- és 2-
korona helyett 4-, 2- és 1 kor-
náért árusítatnak, amíg a készlet
tart Ingusz I. és Fia könyv- és
papirkereskedésében, Weitzer-utca.
Telefon 517. Helybeli képeslapok
darabja 4 és 2 fillér. Képes mű-
vészártyák szállított árban. 555

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készít-
hetjük pár perc alatt a Földes-
féle rumessentiából. Köztudomású
dolog, hogy a legelőkelőbb uri-
házaknál ezt a rumot használják,
mert teljesen egyenértékű az im-
portált rumokkal. Egy literre való
adag 30 fillér. Finom francia és
német gyártmányú likőressentiák,
melyekkel a legfinomabb, párat-
lan zamatu és színű likörök állít-
hatók elő, üvegenként 50 fillér és
1 korona. Földes Kelemen gyógy-
szertára Arad. 1224

Üzleti könyvek

és irodaszerek legutányosabban
Pichler Sándornál Szabadság-tér
1. sz. kaphatók. 2561

Tea törmelék

finom, zamatos legolcsóbban Voj-
tek és Weisznál. III-711

ALKALMAZÁST NYER.

Március hó 1-jel

belépésre keresek egy könyvelés-
magyar levelezésben és gépirásan
alapos jártassággal bíró irodista-
nőt. Ajánlatok „Szorgalmas“ jellegére a
kiadóhivatalba. 768

Egy ügyes házivarrónő

kerestetik. Cím a kiadóban. 808

Lapkihordópár

azonnali alkalmazást nyer. Jelent-
kezhetni az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában.

Intelligensebb tin

fogtechnikus tanulónak kerestetik
Cím a kiadóban. 839

Irodista

hosszabb gyakorlattal, mielőbbi be-
lépésre kerestetik. Ajánlatok „Meg-
bizható“ jelige alatt a lap kiadó-
hivatalába intézendők. 838

Nevelőnő

kerestetik Aradra két elemi iskolai
gyermek önálló tanítására. Aki
zongorát és franciát is oktat,
előnyben részesül. Cím a kiadó-
hivatalban.

ALKALMAZÁST KERES.

Házvezetőnői állást keres

egy jó családból való nő, magá-
nyos urhoz, vidékre is elmegy. Cím
Z. R., Chorin Áron-utca 2. szám.
780

Ügyes elárúsító leány,

ki napi pénztárkezeléshez is ért,
március hó 1-ére állást keres. Szi-
ves megkereséseket K. A., Aulich
Lajos-utca 12. Üzlet címre ké-
rek. 790

Jelenen érettségizett

20 éves szolid egyén, ki a román
nyelvet is beszéli február 20-tól,
jegyzői irodába gyakornoknak
ajánlkozik. Cím Nyisztor János
Erköbölkut (u. p. Székelyhid, Bi-
har megye.) 836

INGATLAN.

Aranykés-utca

11. számú ház szabadkézből eladó.
Bővebbet ugyanot a háztulajdo-
nosnál. 7126

Házeladás.

Bérház, jó feltételek mellett, eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban. 558

Eladó olesón

magas földszintes új ház 315□-ól
telekkel 18 évig adómentes. Egy
2 szobás és egy 1 szobás utcai
nagy lakásokkal zárt üvegezett
folyósóval, egy udvari szép 1 szo-
bás lakással, nagy kerttel. Némi
teherrel. Ebelspacher-utca 9. sz. 834